

**MÄÄRÄYKSEN 32 PERUSTELUT JA
SOVELTAMINEN**

**YLEISEN PUHELINVERKON
NUMEROINNISTA**

MPS 32

SISÄLLYS

SISÄLLYS	1
1 LAINSÄÄDÄNTÖ	2
1.1 MÄÄRÄYKSEN LAINSÄÄDÄNTÖPERUSTA.....	2
1.2 EY-LAINSÄÄDÄNTÖ.....	2
1.3 MUUT ASIAAN LIITTYVÄT SÄÄNNÖKSET.....	2
1.3.1 Muut asiaan liittyvät viestintämarkkinalain säännökset.....	2
1.3.2 Viestintäviraston tekniset määräykset.....	3
1.3.3 Maksupalvelulaki ja maksulaitoslaki.....	3
2 MÄÄRÄYKSEN TARKOITUS JA MUUTOSHISTORIA	4
2.1 MÄÄRÄYKSEN TARKOITUS.....	4
2.2 KESKEISET MUUTOKSET JA MUUTOSHISTORIA.....	4
3 PYKÄLÄKOHTAISET PERUSTELUT JA SOVELTAMISOHJEET	5
1 LUKU YLEISET SÄÄNNÖKSET.....	5
1 § Soveltamisala.....	5
2 § Määritelmät.....	6
3 § Numeroiden ja tunnusten käyttöoikeus.....	6
2 LUKU PUHELINNUMERON RAKENNE.....	9
5 § Kansainvälinen numero.....	9
6 § Kansallinen numero.....	9
7 § Kansallisen numeron pituus.....	9
3 LUKU PUHELINVERKKOJEN NUMEROINTI.....	11
8 § Telealueet ja niiden tunnukset.....	11
9 § Telealueen liikenne ja tilaajanumerot.....	11
10 § Valtakunnalliset tilaajanumerot.....	12
11 § Kaukoliikenne.....	12
12 § Kansainvälinen liikenne.....	13
13 § Yleinen operaattoritunnus.....	14
14 § Matkaviestinverkot.....	15
4 LUKU TELEPALVELUIDEN NUMEROINTI.....	15
15 § Häätänumerot.....	15
16 § Yleistä palvelunumeroista.....	15
17 § Valtakunnalliset palvelut.....	16
18 § Telealuekohtaiset palvelut.....	17
19 § Teleyrityskohtaiset palvelut.....	17
20 § Kansainväliset palvelut.....	18
21 § Yleinen numerotiedotus- ja kytkentäpalvelu.....	18
22 § Lyhytsanomapalvelut.....	19
5 LUKU TEKNISET OHJAUSNUMEROT JA TUNNUKSET.....	21
23 § Teleyritystunniste.....	21
24 § CUG ja Centrex-teleyritystunnukset.....	22
25 § Matkaviestinverkkojen tunnukset.....	22
26 § Merkinantopistekoodit.....	23
27 § Hätäliikenteen ohjausnumerot.....	23
28 § Heksadesimaalinumerot.....	24
29 § Tekniset ohjausnumerot.....	24
6 LUKU NUMEROINTISUUNNITELMAT.....	25
30 § Kansallinen numerointisuunnitelma.....	25
31 § Lyhytsanomapalveluiden numerointisuunnitelma.....	25
7 LUKU VOIMASSAOLOAIKA JA TIEDONSAANTI.....	25
32 § Voimaantulo ja siirtymäsäännökset.....	25
33 § Tiedonsaanti ja julkaiseminen.....	25
LIITE 1: KANSALLINEN NUMEROINTISUUNNITELMA.....	25
LIITE 2: LYHYTSANOMAPALVELUNUMEROIDEN NUMEROINTISUUNNITELMA.....	26
LIITE 3: TELEALUEET JA KUNNAT.....	27

1 LAINSÄÄDÄNTÖ

1.1 Määräyksen lainsäädäntöperusta

Viestintäviraston tekniset määräykset perustuvat viestintämarkkinalain (393/2003) määräysten antoaltuutukseen. Määräyksessä ovat yleensä vain pakottavat vaatimukset. Viestintävirasto antaa edelleen tarvittaessa erikseen määräyksiin liittyviä suosituksia ja ohjeita.

Määräys on annettu viestintämarkkinalain 46 - 48 §:n nojalla. Lain 46 §:ssä säädetään telealuejaon perusteista, 47 §:ssä Viestintäviraston oikeudesta määrätä numeroinnista ja 48 §:ssä numeroiden tai tunnusten käyttöoikeuksien myöntämisestä.

Määräys perustuu pääosin lain 47 §:ään, jonka määräyksenantoaltuuden mukaan määräyksillä määrätään siitä, millaisia numeroita ja tunnuksia teletoiminnassa saa käyttää ja mihin tarkoitukseen niitä on käytettävä. Lisäksi voidaan määrätä numeroiden ja tunnusten maantieteellisestä käyttöalueesta.

1.2 EY-lainsäädäntö

Määräys liittyy pääasiassa sähköisen viestinnän puitedirektiiviin ja sen 10 artiklaan, jossa säädetään numeroinnin kansallisesta hallinnoinnista.¹ Artiklan tarkoituksena on mahdollistaa selkeisiin, puolueettomiin ja syrjimättömiin ehtoihin perustuva numerovarojen käyttömahdollisuus alan toimijoille. Näiden tavoitteiden toteuttamiseksi regulaattorin on valvottava numeroiden osoittamista ja hallinnointia.

Lisäksi yleispalveludirektiivissä² on yksittäisiä puheluvalintoja ja -ohjauksia koskevia säännöksiä, jotka on pantu täytäntöön viestintämarkkinalain mainituilla 53 - 55 §:llä.

Määräys liittyy myös Euroopan yhteisöjen komission antamaan päätökseen 116 -alkuisen kansallisen numerointialueen varaamisesta yhdenmukaisten yhteiskunnallisten palvelujen yhdenmukaisille puhelinnumeroille.³

1.3 Muut asiaan liittyvät säännökset

1.3.1 Muut asiaan liittyvät viestintämarkkinalain säännökset

Viestintämarkkinalain 53 §:n mukaan teleyrityksen on huolehdittava siitä, että Euroopan talousalueeseen kuuluvista valtioista voidaan soittaa Suomessa käytössä oleviin muihinkin kuin maantieteellisiin numeroihin, jos se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista ja jos puhelun vastaanottaja ei ole kaupallisista syistä rajoittanut tietyiltä maantieteellisiltä alueilta tulevia puheluita. Määräyksen 16.2 §:ssä tarkennetaan lain 53.3 §:n nojalla puhelun vastaanottajan (palveluntarjoajan) oikeutta estää pääsy palvelunumeroon ulkomailta.

Viestintämarkkinalain 54 §:ssä säädetään, että kaikkien teleyritysten käyttäjien valittavissa on oltava yleinen ulkomaantunnus 00 ja määräyksen 12 ja 13 §:ssä tarkennetaan velvoitetta 54.2 §:n nojalla numerovalinnan kokonaistoteutuksen osalta.

¹ Euroopan Parlamentin ja Neuvoston direktiivi sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä (2002/21/EY, muutettu direktiivillä 2009/140/EY, puitedirektiivi)

² Euroopan Parlamentin ja Neuvoston direktiivi yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla (2002/22/EY, muutettu direktiivillä 2009/136/EY, yleispalveludirektiivi).

³ Euroopan yhteisöjen komission päätös 116 -alkuisen kansallisen numerointialueen varaamisesta yhdenmukaisten yhteiskunnallisten palvelujen yhdenmukaisille puhelinnumeroille (2007/116/EY).

Viestintämarkkinalain 55 §:ssä säädetään käyttäjien oikeudesta saada maksutta yhteys yleiseen hätänumeroon 112 ja muihin Viestintäviraston 48 §:n nojalla päättämiin poliisin tai pelastusviranomaisten hätänumeroihin. Hätäliikenteen ohjauksesta ja varmistamisesta määrätään tarkemmin Viestintäviraston määräyksessä 33.

Viestintämarkkinalain 24 a §:n mukaan Viestintävirasto voi 18 §:n mukaisella päätöksellä asettaa kiinteässä puhelinverkossa toimivalle huomattavan markkinavoiman yritykselle velvollisuuden tarjota käyttäjälle mahdollisuus käyttää telealueella saatavilla olevan puhelinvälittelyn tarjoajan palveluita sekä puhelukohtaisesti valintakoodin avulla että käyttämällä sellaista ennalta valintaa, joka voidaan tarvittaessa ohittaa valintakoodilla.

Viestintämarkkinalain 128.1 §:n mukaan yleiset viestintäverkot ja viestintäpalvelut sekä niihin liitettävät viestintäverkot ja viestintäpalvelut on suunniteltava, rakennettava ja ylläpidettävä siten, että käyttäjien tai muiden henkilöiden tietosuoja, tietoturva tai muut oikeudet eivät vaarannu (kohta 4) ja että teleyritys kykenee muutoinkin täyttämään sille kuuluvat tai tämän lain nojalla asetetut velvollisuudet. Viestintämarkkinalain 129 §:n mukaan Viestintävirasto voi antaa 128 §:ssä tarkoitettuja viestintäverkkojen ja viestintäpalveluiden laatuvaatimuksia ja yhteensopivuutta koskevia määräyksiä. Määräykset voivat koskea pykälän 15 kohdan mukaan käyttäjille tarjottavia palveluita. Tämän määräyksen 11-13 §:ssä määrätään siitä, miten käyttäjälle tarjottava puhelukohtainen palvelun tarjoajan valinta toteutetaan numerovalinnan kokonaistoteutuksessa.

1.3.2 Viestintäviraston tekniset määräykset

Määräyksellä on liittymäkohtia myös teleliikenteen estoluokista annettuun määräykseen 35, jossa määrätään, kuinka estopalvelut toteutetaan numeroryhmittelyn perusteella.

Edelleen määräys liittyy puhelinnumeron siirrettävyydestä annettuun määräykseen 46, jossa tarkennetaan siirron teknistä menettelyä sekä siirto-oikeuden piiriin kuuluvia numeroita.

1.3.3 Maksupalvelulaki ja maksulaitoslaki

Määräys liittyy välillisesti myös 1.5.2010 voimaan tulleeseen maksupalvelulakiin (290/2010) ja maksulaitoslakiin (297/2010).

Maksupalvelulain 1 §:n 6-kohdan mukaan lain soveltamisalaan kuuluu maksutapahtuman toteuttaminen siten, että maksajan suostumus maksutapahtuman toteuttamiseen annetaan matkapuhelimella tai tietokoneella taikka muulla telepäätelaitteella tai tietoteknisellä laitteella ja maksu suoritetaan sellaiselle televiestintä- tai tietotekniikkajärjestelmää tai -verkkoa hoitavalle yritykselle, joka toimii ainoastaan maksutapahtuman välittäjänä maksupalvelun käyttäjän ja tavarantoimittajan, palvelun tai muun hyödykkeen toimittajan välillä. Vastaava säännös on kirjoitettu maksulaitoslain 1 § 6-kohdaksi.

Maksupalvelulaissa ja siihen liittyvässä maksulaitolaissa on säännöksiä, jotka edellyttävät maksupalveluiden tarjoajan pystyvän erittelemään maksupalvelut muusta liiketoiminnastaan. Koska teleyritysten tarjoamat maksupalvelut on toteutettu yleensä lisämaksullisten palvelunumeroiden avulla, teleyritysten on pystyttävä erottamaan maksupalvelulain ja maksulaitoslain soveltamisalaan kuuluvat palvelut muista lisämaksullisista palveluista. Helpoin tapa erottaa maksupalvelut muista teleyrityksen tarjoamista lisämaksullisista palveluista on niiden sijoittaminen erillisiin palvelunumeroalueisiin.

Maksupalveluiden tarjoamista valvovat Finanssivalvonta ja Kuluttaja-asiamies.

2 MÄÄRÄYKSEN TARKOITUS JA MUUTOSHISTORIA

2.1 Määräyksen tarkoitus

Määräyksellä saatetaan voimaan ITU-T:n suosituksen E.164 *The international public telecommunication numbering plan* mukainen Suomen kansallinen numerointisuunnitelma ja numeronvalintakaaviot. Lisäksi määräykseen sisältyy viestintäverkkojen teknisen yhteistoiminnan kannalta tarpeellisia muitakin kuin suosituksen E.164 mukaisia numeroita ja tunnuksia.

2.2 Keskeiset muutokset ja muutoshistoria

Määräyksessä 32 P/2011 M on poistettu poliisin hätänumero 10022 sekä siihen liittyvät hätäliikenteen ohjausnumerot. Poliisihallitus on päätöksellään 8.2.2011 (dnro 2020/2011/210) ilmoittanut luopuvansa poliisin hätänumeron 10022 käytöstä 21.2.2011 lähtien. Päätöksen mukaan teleoperaattorit voivat poistaa numeron 10022 käytöstä pysyvästi 1.9.2011 lähtien.

Myös maininta yleiseurooppalaisille palveluille tarkoitetusta numerosta 3883 (European Telephony Numbering Space, ETNS) on poistettu, koska ITU on 31.12.2010 poistanut EU-mailta kyseisen numeron käyttöoikeuden.

Niin ikään määräyksessä on maksupalveluille osoitettujen palvelunumeroiden kansallisen merkitsevän numeron enimmäispituus nostettu kymmeneen numeroon ja määrätty, että maksupalvelun kansallisen merkitsevän numeron 6. numero ilmaisee palvelussa sovellettavan arvonlisäverokannan.

Kansallisessa liikenteessä teknisen ohjausnumeron enimmäispituudeksi on määrätty 11 numeroa.

Kansainvälisen teleliikenteen välittämistä on täsmennetty siten, että valittaessa kansainvälisen teleliikenteen operaattoritunnuksen tai yleisen operaattoritunnuksen, jota seuraa ulkomaantunnus 00, jälkeen Suomen maatunnus 358, on puhelu ohjattava tiedotukseen. Sen sijaan valinta, jossa ulkomaantunnusta 00 seuraa Suomen maatunnus 358 on sallittu.

Mahdollisuus valita kansainvälinen puhelinverkko tunnuksella + on laajennettu matkaviestinverkkojen lisäksi koskemaan myös VoIP-palvelua.

Määräyksen liite 3 "Telealueet ja kunnat" on päivitetty vastaamaan 1.1.2011 tilannetta.

Määräyksessä 32 O/2010 M avattiin myönnettäväksi maksupalvelulain (290/2010) soveltamisalaan kuuluville palveluille lisämaksullisia palvelunumeroalueita sekä puhepalveluille että lyhytsanomapalveluille. Lisäksi määräystasolla täsmennettiin uuden valtuutusdirektiivin 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti omana pykälänään numeron tai tunnuksen haltijan oikeutta siirtää käyttöoikeus toiselle, noudatetun käytännön mukaisesti.

Määräyksessä 32 N/2010 M matkaviestinverkon 049-alkuisille numeroille, jotka on tarkoitettu lähinnä M2M- ja vastaavaan käyttöön, määrättiin kiinteä kansallinen (merkitsevä) pituus. Helsingin hätäkeskuksen siirto Keravalle huomioitiin hätäliikenteen ohjausnumeroissa.

Määräyksessä 32 M/2008 M sallittiin tekstiviestipalveluiden tarjoaminen lisäpalveluna valtakunnallisissa puhepalveluille tarkoitetuissa palvelunumeroryhmissä sekä numerossa 118, kunhan estopalveluiden toimivuus taataan. Aikaisemmin tekstiviestipalveluja on saanut tarjota vain Viestintäviraston myöntämässä 1-alkuisissa lyhytsanomapalvelunumeroissa.

Numerotiedotus ja kansallisen kytkennän välitys sallittiin kaikissa yleishyödyllisille palveluille osoitetuissa numeroissa maaliskuussa 2008 voimaan tulleessa määräyksessä 32 L/2008 M ja

yleiseurooppalaiset 116-alkuiset palvelunumerot otettiin huomioon elokuussa 2007 voimaan tulleessa määräyksessä 32 K/2007 M.

3 PYKÄLÄKOHTAISET PERUSTELUT JA SOVELTAMISOHJEET

Määräyksen eri säännöksiin liittyy Viestintäviraston mahdollisuuksia myöntää poikkeuslupa säännöksen vaatimuksista. Poikkeusluvan myöntäminen edellyttää aina vähintään hakijan esittämiä *perusteltuja* tai *teknisesti perusteltuja* syitä, joiden takia poiketaan numeroinnin selkeydestä ja muista numerointimääräyksen säännösten tarkoituksista.

1 luku Yleiset säännökset

1 § Soveltamisala

Tässä määräyksessä määrätään siitä, millaisia numeroita ja tunnuksia teletoiminnassa saa käyttää ja mihin tarkoitukseen niitä on käytettävä.

Teknologianeutraalisuusperiaatteen mukaisesti VoIP-liittymien numeroina voidaan käyttää kaikkia tilaajanumeroita ja niitä koskevat samat säännökset kuin muutenkin kyseisiä numeroita.

Viestintävirasto on kuitenkin antanut kannanoton puhelinnumeroiden käytöstä VoIP-palveluissa (dnro 879/529/2006). Kiinteän verkon telealuekohtaisia ja valtakunnallisia tilaajanumeroita voidaan käyttää kaikissa puhelinverkoissa tarjottavissa VoIP-palveluissa. Matkaviestinumeroita voidaan käyttää tässä vaiheessa vain sellaisissa VoIP-palveluissa, joita tarjotaan viestintämarkkinalain tarkoittamissa matkaviestinverkoissa. VoIP-palvelussa käytettävä numero määräytyy sen mukaan, mihin verkkoon sopimus VoIP-palvelusta tehdään. Lisäksi kannanotto sisältää vaatimukset VoIP-palvelun numeron siirrettävyydestä, numeroiden yhteiskäytöstä, hätäliikenteestä, paikantamisesta sekä telekuuntelusta ja -valvonnasta. Kannanoton sisältö on viety Viestintäviraston muistioon 5.9.2007 *Viestintämarkkinalainsäädännön soveltaminen VoIP-palveluihin Suomessa*.

Säännöksen 1 momentin mukaan määräystä sovelletaan yleisten puhelinverkkojen ja niissä toteutettujen viestintäpalveluiden numerointiin sekä muihin momentissa erikseen todettuihin numeroihin, tunnuksiin ja verkkoihin. *Yleinen viestintäverkko* tarkoittaa viestintämarkkinalain määrittelyn mukaan verkkoa, jota tarjotaan etukäteen rajaamattomalle käyttäjäpiirille. Viestintämarkkinalain mukainen *puhelinverkon* käsite kattaa niin kiinteät kuin langattomatkin pääasiassa kohdeviestintään käytettävät verkot.

Yleisen puhelinverkon numeroinnissa noudatetaan ITU-T:n suosituksen E.164 mukaista numerointia. Suositus käsittelee maailmanlaajuisista numerointia kansainvälisen teleliikenteen yhteentoimivuuden kannalta. E.164-numeroille on ominaista, että ne ovat maailmanlaajuisesti yksikäsitteisiä ja rakenteeltaan suosituksen E.164 mukaisia. Numerot, jotka eivät ole E.164-numeroita (esimerkiksi operaattoritunnukset tai teleyrityskohtaiset palvelunumerot), vaativat verkkojen välillä toimiakseen sopimusta asianomaisten teleyritysten välillä.

Numerointimääräyksen soveltamisalaan kuuluvat sekä käyttäjälle näkyvät numerot että käyttäjille näkymättömät verkon sisäiset tunnuksot. Määräyksen soveltamisalan ratkaisee ennen kaikkea numeroiden käyttötarkoitus, joten tästä syystä soveltamisalaan kuuluu muitakin numeroita ja tunnuksia kuin yleisen puhelinverkon numerot.

Perinteisten *puhelin-* ja *matkaviestinverkkojen* lisäksi kohdeviestintään käytettäviin verkkoihin voivat kuulua myös *dataverkot*, jos niissä ohjataan pääasiassa kohdeviestintää E.164 -numeroilla tai niissä käytetään muita soveltamisalassa mainittuja tunnuksia. IP-osoitteisiin (IPv4 tai IPv6-järjestelmän mukaisiin) määräystä ei sovelleta.

Operaattoritunnukset, teleyrityskohtaiset palvelunumerot ja hätänumerot eivät kuulu E.164-numeroihin, mutta ne vastaavat luonteeltaan ja käyttötarkoitukseltaan E.164-numeroita, joten määräystä sovelletaan myös niihin.

Määräystä sovelletaan viranomaisverkkojen numerointiin vain siltä osin, kuin se vaikuttaa yleiseen puhelinverkkoon ja on yhteensovitettava yleisen puhelinverkon kanssa. *Viranomaisverkoilla* tarkoitetaan viestintämarkkinalain määritelmän mukaisesti yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen, pelastustehtäviin tai väestönsuojeluun liittyvien tarpeiden vuoksi rakennettua verkkoa.

Määräystä sovelletaan *muihin kuin yleisiin puhelinverkkoihin* siltä osin, kuin niiden numerointi vaikuttaa yleiseen puhelinverkkoon tai niiden sisäiseen käyttöön tarkoitetut numerot tai tekniset tunnukset täytyy teknisen toimivuuden turvaamiseksi koordinoita yleisen puhelinverkon tai muun puhelinverkon numeroiden ja tunnusten kanssa. Käytännössä tarvetta tähän on esimerkiksi matkaviestinverkkojen (T)MNC-tunnuksilla tai IP-verkoissa käytettävillä E.164-numeroilla, joilla voi olla numeroalueen haltijan niin halutessa yhdysliikenne yleiseen puhelinverkkoon.

Pykälän 2 momentissa on selvennetty määräyksen ajallista soveltamisalaa. Liikenteen ohjausta ja muita numeroiden käyttöön liittyviä säännöksiä on noudatettava siitä riippumatta, milloin numero tai tunnus on otettu käyttöön, mutta ennen määräyksen voimaantuloa myönnettyjä ja käyttöön otettuja numeroita ja tunnuksia ei tarvitse muuttaa uuden määräyksen mukaiseksi, paitsi jos siitä on nimenomaan erikseen määrätty.

2 § Määritelmät

Pykälässä määritellään määräyksessä käytettävät termit, joita ei ole määritelty viestintämarkkinalaissa ja joihin liittyy määräyksessä yksilöityjä velvoitteita. Numeroilla tarkoitetaan tässä muitakin kuin 10-järjestelmän numeroita, kuten esim. heksadesimaalinumeroita.

Kohdan 3 perusteella yleinen operaattoritunnus ei ole ulkomaantunnus, vaikka sitä voidaan käyttää myös ulkomaanpuheluihin valitsemalla se yleisen ulkomaantunnuksen 00 eteen.

Tilaajanumeroita ei ole erikseen määritelty. Käsitettä voidaan pitää yleisesti tunnettuna, eikä sen sisältöä ole tarkoitus myöskään muuttaa liikenne- ja viestintäministeriön teleyritysten televerkkojen ja -palvelujen yhteenliittämisestä antaman päätöksen 1393/1997 2 §:n määritelmästä, jonka mukaan tilaajanumero on liittymän yksilöimiseksi käyttäjälle osoitettu numero tai muu tunnus, jota käytetään televiestinnässä.

Lyhytsanomapalvelun numeron määritelmä on teknisesti neutraali eikä lyhytsanomapalveluiden numeroita rajata pelkästään matkaviestinverkkoon, sillä erilaisia SMS-, MMS- ja EMS-palveluihin rinnastettavia lyhytsanoma- tai pikasanomapalveluita, joiden ohjaamiseen lyhytsanomamerot soveltuvat, voidaan teknisen kehityksen myötä välittää myös muissa kuin matkaviestinverkoissa.

Tekstiviestipalveluiden tarjoaminen on sallittu myös joissain puhepalvelunumeroissa, mutta tämä ei muuta puhepalvelunumeroita numerointisuunnitelmassa Viestintäviraston hallinnoimiksi lyhytsanomapalvelunumeroiksi. Sen sijaan lyhytsanomapalvelunumeroita ei ole numerointisuunnitelmassa tarkoitettu lainkaan puhepalvelukäyttöön eikä avattu puhelinliikenteelle.

3 § Numeroiden ja tunnusten käyttöoikeus

Tässä pykälässä määrätään siitä menettelystä, miten numeroa tai tunnusta haetaan ja kenelle se voidaan myöntää. Hallintolain (434/2003) 19 §:n mukaan asia pannaan vireille kirjallisesti, joten numeron tai tunnuksen käyttöoikeutta haetaan kirjallisesti Viestintävirastolta. Viestintävirasto tekee hakemuksen perusteella numerointipäätöksen.

Muotovaatimus täyttyy myös telekopiolaitetta käyttäen. Hakemus voidaan toimittaa myös sähköisessä muodossa, jolloin siihen sovelletaan lakia sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003). Hakemusmenettelystä ja päätöksestä on mahdollista poiketa 4 momentin mukaisessa tapauksessa. Numeroalueen käyttöoikeuden siirrosta teleyritykseltä toiselle määrätään 4 §:ssä.

Pykälän 1 momentin mukaan numeron tai tunnuksen käyttöoikeus myönnetään pääsääntöisesti teleyritykselle. Tämä perustuu siihen, että numeroiden käyttötarkoitus on käytännössä teleyrityksen toimintaan kuuluvaa viestintäpalveluiden tarjoamista loppukäyttäjille tai viestinnän välitykseen tarvittavaa teknistä ohjausta puhelinverkossa.

Jos numeron tai tunnuksen määräyksen mukainen käyttötarkoitus sitä edellyttää numero tai tunnus voidaan myöntää myös muulle hakijalle kuin teleyritykselle tai 1 momentissa mainituille palveluntarjoajille. Näin voi olla esimerkiksi muissa kuin yleisissä matkaviestinverkoissa tarvittavissa teknisissä tunnuksissa tai sellaisissa numeroissa, joita ei velvoiteta avaamaan yleisessä puhelinverkossa. Esimerkkinä voidaan mainita IP-verkkojen käyttöön osoitetut E.164-numerot, joita voivat hakea muun muassa Internet-palveluntarjoajat.

Numerotiedotukseen ja kytkennän välitykseen käytettävät numerot katsotaan myönnettyksi teleyritykselle, koska numerotiedotusta ja kytkennän välitystä tarjoava palveluntarjoaja toimii kytkennän välityksen osalta teleyrityksenä.

Viestintävirasto on 1.3.2007 voimaan tulleen määräyksen 32 J/2007 M jälkeen myöntänyt myös valtakunnallisen 071-alkuisen tilaajanumeron käyttöoikeutta koskevat numerosarjat hakemuksesta teleyrityksille, jotka sitten antavat yksittäiset numerot tai numerosarjat asiakkaittensa käyttöön. Aikaisemmin suoraan loppukäyttäjälle myönnettyjen 071-numeroiden tai numerosarjojen käyttöoikeus säilyy loppukäyttäjällä, mikäli numero tai numerosarja on käytössä. Mikäli tällainen numero vapautuu, se palautuu sille teleyritykselle, jolle Viestintävirasto on myöntänyt käyttöoikeuden kyseiseen numerosarjaan, tai Viestintäviraston numeroreserviin.

Lyhytsanomapalvelunumeron käyttöoikeus myönnetään palvelun tarjoajalle. Näiden numeroiden käyttöoikeuksien haltijoiden on sitten sovittava teleyrityksen tai teleyritysten kanssa numeron käyttöönotosta. Lyhytsanomapalveluita voidaan tarjota myös valtakunnallisissa puhepalveluille tarkoitetuissa numeroissa ja numerossa 118. Puhepalvelunumeroalueiden käyttöoikeudet myönnetään teleyrityksille ja käyttöoikeus kattaa luonnollisesti kaikki säännösten sallimat käyttötavat: lyhytsanomapalvelun tarjoamiseen puhepalvelunumerossa ei siis tarvita mitään uutta lupaa tai päätöstä Viestintävirastolta.

Pykälän 2 momentin mukaan yleiseurooppalaisen 116-alkuisen palvelunumeron käyttöoikeus myönnetään palveluntarjoajalle käytettäväksi Euroopan yhteisöjen komission päätöksen mukaiseen palveluun. Palveluntarjoajalle, jolle Viestintävirasto myöntää numeron käyttöoikeuden, voidaan asettaa numerointipäätöksessä viestintämarkkinalain 48.5 §:n perusteella ehtoja, joiden tarkoituksena on varmistaa, että Euroopan yhteisöjen komission päätöksessä mainitut ehdot toteutuvat.

Pykälän 3 momentti on lähinnä informatiivinen, koska Viestintävirastolla on jo viestintämarkkinalain perusteella oikeus asettaa numerointipäätöksessä numeron käytölle ehtoja. Säännöksen tarkoitus on täsmentää Viestintäviraston mainittua oikeutta siten, että virasto voi määrätä tunnuksen hakijaa käyttämään esimerkiksi MNC-tunnuksia yhdessä muiden teleyritysten kanssa, jos yhteiskäyttö on mahdollista ja perusteltua esimerkiksi tunnusten tehokkaan käytön kannalta.

Pykälän 3 momentissa tarkoitettua numeron yhteiskäyttöä muistuttava tilanne syntyy viestintämarkkinalain 63 §:n tarkoittamassa tilanteessa, jossa käyttäjä liittyy saman päätelaitteen useampaan liittymään ja liittymäteleyritykset *sopivat* siitä, että eri liittymien lähteissä puheluissa näytetään vastaanottajalle yhtä ja samaa A-numeroa. Lain perusteluista ilmenee, että tällainen toiminta on sopimusperusteista eikä Viestintäviraston päätöstä siten tarvita. Uusissa VoIP-palveluissa herää ajoittain kysymyksiä käyttäjän

mahdollisuudesta käyttää yhden teleyrityksen liittymänumeroaan toisen teleyrityksen VoIP-palvelussa. Viestintävirasto ei velvoita numerointipäätöksissä liittymänumeroiden yhteiskäyttöön vaan teleyritykselle myönnetyt käyttöoikeudet ovat yksinomaisia. Yhteiskäytöstä voi kuitenkin sopia muiden teleyritysten kanssa, jolloin teleyritysten on huolehdittava siitä, että A-numeron käyttöön liittyvät laskutus-, erittely- ja numeronnäyttötoiminnot ja käyttäjän ja teleyritysten yksikäsitteinen identifiointi sekä hätäliikenteen ja telekuuntelun tarpeet eivät vaarannu.

Pykälän 4 momentti koskee numeroita ja tunnuksia, jotka Viestintäviraston erillispäätöksellä osoitetaan teleyritysten yhteiskäyttöön. Vaikka päätöksessä määritellään yhteiskäytön tarkoitus, niin tarve yleensä liittyy televiestinnän ohjaukseen. Tällaisia yhteiskäyttöön osoitettuja numeroita tai tunnuksia ovat esimerkiksi puheluohjauksissa käytettävät heksadesimaalinumerot. Tällaisten numeroiden ja tunnusten käyttöönottoon voi tulla aloite teleyritykseltä tai muulta taholta tai Viestintävirasto voi osoittaa tarvittavia tunnuksia oma-aloitteisesti. Näin ollen 1 momentissa tarkoitettu hakemusmenettely ei yleensä ole tarpeellinen, joten Viestintävirasto voi antaa asiaa koskevan päätöksen viran puolesta.

4 § Käyttöoikeuden siirtäminen

Tähän pykälään on koottu menettelysäännökset numeroalueiden käyttöoikeuden siirtämisessä ja luovuttamisessa teleyritykseltä toiselle.

Joulukuussa 2009 hyväksytyn valtuutusdirektiivin 5 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on käyttöoikeuksia myöntäessään ilmoitettava, voiko oikeuksien haltija siirtää kyseiset oikeudet ja millä ehdoin. Numerointimääräykseen on tämän vuoksi lisätty uusi pykälä numeroiden ja tunnusten siirtämisestä käyttöoikeuden haltijalta toiselle. Käytännössä määräykseen on kirjattu Viestintäviraston jo pitkään noudattama prosessi käyttöoikeuden siirtämisessä.

Koska Viestintävirasto ei myönnä numeroihin omistusoikeutta vaan pelkän käyttöoikeuden, numeron tai tunnuksen haltija ei voi itsenäisesti siirtää numeroa tai tunnusta toiselle teleyritykselle pysyvästi vaan siirto tehdään pääsääntöisesti Viestintäviraston numerointipäätöksellä. Numerot tai tunnukset voidaan Viestintäviraston päätöksellä siirtää pysyvästi käyttöoikeuden haltijalta toiselle konsernin sisällä sekä esimerkiksi liiketoimintajärjestelyjen yhteydessä. Numeroalueen pysyvä siirtäminen edellyttää molempien osapuolten hakemusta ja yleensä sitä, että numero tai tunnus on otettu käyttöön (ts. avattu verkossa).

Numero siirtyy käyttöoikeuden haltijalta toiselle ilman erillistä numerointipäätöstä osakeyhtiölaissa tarkoitettun sulautumisen yhteydessä sekä silloin, kun numeron tai tunnuksen käyttöoikeuden haltija asetetaan konkurssiin. Konkurssitilanteessa numeron tai tunnuksen käyttöoikeus siirtyy konkurssipesälle.

Pykälän 3 momentti koskee teleyritysten keskenään sopimia numeroalueiden luovutuksia, joissa numeroalueen käyttöoikeus siirretään sopimusperusteisesti osapuolten solmiman sopimuksen keston ajaksi toiselle teleyritykselle. Tässä tapauksessa vastuu numeroalueen säädösten mukaisesta käytöstä ja esim. numerosarjan numerointimaksusta on edelleen sillä, jolle Viestintävirasto on myöntänyt käyttöoikeuden. Viestintävirastolle täytyy ilmoittaa, jos viraston teleyritykselle myöntämä tilaajanumeroalue tai palvelunumeroalue siirtyy sopimusperusteisesti toisen (yleensä palveluoperaattorina toimivan) teleyrityksen käyttöön. Sopimusperusteisesti teleyritysten välillä voidaan siirtää tilaajanumeroalueita ja palvelunumeroalueita. Kyseessä on numeroalueen luovuttavalle teleyritykselle asetettu ilmoitusvelvollisuus eikä Viestintävirasto tässä mainitun ilmoituksen perusteella tee päätöstä kyseisen numeroalueen siirtämisestä toisen teleyrityksen käyttöön. Ilmoitus on tarpeen, jotta virastolla on numeroita myönnettäessä ja numeroiden käytön valvonnassa ajantasaiset tiedot eri teleyritysten numeroalueista.

2 luku Puhelinnumeron rakenne

5 § Kansainvälinen numero

Pykälän 1 momentissa määrätään kansainvälisen numeron muodostumisesta.

Pykälän 2 momentin mukaan kansainvälinen numero saa olla enintään 15-osainen. Enimmäispituus perustuu ITU-T:n suositukseen E.164. Tässä on kuitenkin huomattava määräyksen 7 §:ssä mainitut kansallisen numeron enimmäispituudet, jotka vaikuttavat myös kansainvälisen numeron enimmäispituuteen.

6 § Kansallinen numero

Pykälässä määrätään kansallisen numeron muodostumisesta.

Pykälän 2 momentissa määritellään maantieteellinen (merkitsevä) numero, joka on kiinteän verkon numero ja se muodostuu telealueen tunnuksesta ja tilaajanumerosta tai palvelun numerosta. Palvelulla tarkoitetaan telealuekohtaista tai teleyrityskohtaista palvelua. Maantieteellisen (merkitsevän) numeron rakenne on esimerkiksi 9 69661.

Pykälän 3 momentissa määritellään puolestaan ei-maantieteellinen (merkitsevä) numero, joka voi olla kiinteän verkon tai matkaviestinverkon numero. Ei-maantieteellinen (merkitsevä) numero muodostuu valtakunnallisen palvelun tunnuksesta (esim. 600), valtakunnallisen tilaajanumeron tunnuksesta (esim. 71), matkaviestinverkon tunnuksesta (esim. 40) ja tilaajanumerosta tai palvelun numerosta. Ei-maantieteellisen (merkitsevän) numeron rakenne on esimerkiksi 600 12345 tai 40 123456.

Maantieteellinen tai ei-maantieteellinen (merkitsevä) numero ei sisällä kaukotunnusta 0, joten sillä ei ole mahdollista soittaa maan sisällä tässä muodossa, vaan se on osa kansainvälistä numeroa.

7 § Kansallisen numeron pituus

Tähän pykälään sisältyvät kaikki tilaaja- tai palvelunumeroiden pituutta määrittelevät kohdat. Pykälässä on asetettu eri numerotyyppien pituudelle pääsäännöt, joista voi poiketa vain Viestintäviraston tapauskohtaisella luvalla.

Numeron pituuksien sääntely on tarpeen siksi, että pystytään havaitsemaan teleliikenteen ohjaukselle mahdollisesti aiheutuvat ongelmat ja varmistamaan keskitetysti, että kaikki teleyritykset saavat tarvittaessa tiedon pitkien numeroiden aiheuttamista vaikutuksista ja vaatimuksista teleliikenteen ohjaukselle.

Edelleen on tarpeen huomioida yleisen numeropituuden vaikutukset ja mahdolliset rajoitukset siihen, miten pystytään tarvittaessa hallitsemaan koko kansallisen numerointijärjestelmän muutoksia: jos koko enimmäispituus on käytössä, se voi rajoittaa muutosmahdollisuuksia. Harkinta on sitä tiukempaa, mitä pidemmistä numeroista on kysymys ja mitä pysyvämpään numerointia sitovaan ratkaisuun se johtaa. Yleensä pidempien numeroiden tarve liittyy sellaisten uusien palveluiden kehittämiseen, joiden tekninen toteutus ei onnistu käytettävissä olevilla lyhyemmillä numeroilla.

Pykälän 1 momentissa määritellään kansallisen numeron ehdoton enimmäispituus. Suomen maannumero on kolmiosainen (358), jolloin suomalainen kansallinen (merkitsevä) numero voi olla enintään 12-osainen, jotta pysytään tämän määräyksen 5 §:n mukaisessa ITU-T:n määrittelemässä enimmäispituudessa 15. Suomessa ei ole ollut yleisesti tarvetta ITU-T:n määrittelemän enimmäispituuden käyttöön

Pykälän 2 momentissa määritellään telealueen tilaajanumeron vähimmäis- ja enimmäispituus. Tulevaisuudessa mahdollinen telealueiden poistaminen johtaa numeroiden pidentämiseen, joten ei ole perusteltua ilman erillislupaa sallia telealueen kiinteän verkon yli 9-osaisten kansallisten (merkitsevien) tilaajanumeroiden käyttöönottoa. Ahvenanmaan telealueen tilaajanumeron vähimmäispituus on yhtä numeroa lyhyempi kuin muualla, koska telealueen tilaajamäärä on huomattavasti pienempi kuin minkään muun telealueen eikä ole nähtävissä, että numeroista tulisi pulaa.

Pykälän 3 momentissa määritellään muiden kuin 049-alkuisten matkaviestinnumeroiden ja muiden kuin 071 ja 073 -alkuisten valtakunnallisten tilaajanumeroiden enimmäis- ja vähimmäispituus.

Pykälän 4 momentissa määritellään 049-alkuisille matkaviestinnumeroille kiinteä kansallinen (merkitsevä) pituus 11 numeroa. Tämän taustalla on se, että 049-alkuisia numeroita on tarkoitus käyttää ensisijaisesti koneiden väliseen viestintään (ns. M2M) ja vastaaviin tarkoituksiin, joissa numeron ei ole tärkeää olla käyttäjäystävällinen. Numeron pituuden määrittäminen kiinteäksi yksinkertaistaa teknisiä ratkaisuja. Numeron pituuden määräämisellä tavanomaista pidemmäksi on tarkoitus varmistaa numeroiden riittävyys, koska yleisesti arvioidaan M2M-numeroiden tarpeen ylittävän muutamassa vuodessa tavanomaisten matkaviestinliittymien numerotarpeen. Viestintävirasto myöntää 049-alkuisia matkaviestinverkon numerosarjoja määräyksen liitteen 1 mukaisesti 5-osaisina 049AB. Yksittäinen numero on muotoa 049AB x xxx xxx, joten yksi 5-osaisena myönnetty sarja sisältää 10 miljoonaa yksittäistä numeroa. Liitteen 1 mukaan aluksi myönnetään 0490 - 0494-alkuisia numeroita.

Pykälän 5 ja 6 momentissa määritellään 071 ja 073 -alkuisten tilaajanumeroiden pituus. Tässä mainittujen numeroiden pituudet ovat kiinteitä.

Pykälän 7 momentissa määrätään 075-alkuisten yleiseen numerotiedotukseen ja kytkennän välitykseen käytettävien numeroiden pituus.

Pykälän 8 momentissa määritellään valtakunnallisten palvelunumeroiden vähimmäis- ja enimmäispituus. Maksupalveluihin käytettävien (kts. 17 § *Valtakunnalliset palvelunumerot*) numeroiden pituus on määrätty kiinteäksi. Maksupalveluihin sovelletaan palvelun luonteesta riippuen erilaisia arvonlisäverokantoja. Tämän vuoksi on määrätty, että maksupalvelun kansallisen merkitsevän numeron 6. numero ilmaisee sovellettavan arvonlisäverokannan määräyksessä tarkemmin esitetyllä tavalla. Euroopan yhteisöjen komissio on osoittanut tietyille palveluille 116-alkuisia numeroita, joiden pituus on 6 numeroa. Myöhemmin osoitettavien numeroiden pituus voi kuitenkin olla 4 - 6 numeroa. Määräyksen 21 §:ssä lueteltujen yksittäisten numeroiden pituus on luonnollisestikin 21 §:n mukainen.

Pykälän 9 momentissa määritellään telealuekohtaisen palvelunumeron vähimmäis- ja enimmäispituus, joka on määritelty palvelunumero-osan perusteella, jolloin kansallisen merkitsevän numeron pituus voi olla 8-10 numeroa telealuetunnuksen pituudesta riippuen.

Pykälän 10 momentissa määrätään teknisinä ohjausnumeroina käytettävien E.164-numeroiden pituudesta. Kansallisessa liikenteessä teknisten ohjausnumeroiden enimmäispituus on 11 numeroa (kansallinen merkitsevä numero) ja kansainvälisessä liikenteessä 15 numeroa. Kansainvälisen numeron numeronpituus ei sisällä ulkomaantunnusta. Määräys ei koske sellaisia teknisiä ohjausnumeroita, joissa käytetään erikoismerkkejä (esim. siirrettävyyden reititysnumerot), koska ne eivät ole E.164 suosituksen mukaisia numeroita.

Pykälän 11 momentissa määrätään, että numeroiden pituuksista saa poiketa vain Viestintäviraston luvalla. Poikkeuslupa edellyttää aina perusteltua syytä. Perusteltuna syytä voidaan pitää teknistä syytä tai joissakin tapauksissa esimerkiksi tasapuolisten kilpailuedellytysten turvaamista. Lupa poiketa määräyksen mukaisista numeronpituuksista voidaan myöntää vain hakijalle, jolle Viestintävirasto on myöntänyt kyseisen numeroalueen käyttöoikeuden. Tämä koskee myös siirrettävyydemääräyksen (46) mukaisesti toiselle teleyritykselle siirrettyjä numeroita.

Sellaiset numerot, joiden pituus poikkeaa määräyksessä säädetyistä, mutta jotka on otettu käyttöön ennen kuin määräyksessä on asiasta säädetty, yleensä ennen 1990-luvun puoliväliä, voivat olla käytössä eivätkä ne tarvitse erillislupaa, ellei määräyksessä ole nimenomaan määrätty pituutta muutettavaksi,

Pykälän 12 momentissa määrätään lyhyiden tilaajanumeroiden siirrosta. Teleyrityksen on selvitettävä ennen liittymän siirtoa uudelle haltijalle, ovatko edellytykset olemassa. Menettely koskee kaikkia edellä mainittuja tilaajanumeroita, joten matkaviestinverkon ja kiinteän verkon lyhyiden tilaajanumeroiden asema on yhtäläinen.

Siirron edellytys on, että loppukäyttäjä säilyy samana tai kyseessä on liikkeen luovutus tai perhe- ja perintöoikeudellinen saantotilanne. Lisäksi siirron edellytyksenä on luonnollisestikin luovuttajan antama lupa siirrolle. Jos siirron edellytykset eivät täyty, numeroa ei saa siirtää. Jos havaitaan, että siirtoon ei ole ollut edellytyksiä, Viestintävirasto voi päätöksellään perua siirron, jolloin numero palautuu tapauksesta riippuen joko siirtoa edeltävään tilaan tai teleyritykselle.

3 luku Puhelinverkkojen numerointi

8 § Telealueet ja niiden tunnuksukset

Viestintämarkkinalain 46 §:n perustelujen mukaan *telealueella* tarkoitetaan tiettyä maantieteellistä aluetta, jonka sisällä tapahtuvassa televiestinnässä ei pääsääntöisesti käytetä suuntanumeroa. Lain 46 § oikeuttaa Viestintäviraston päättämään telealueista. Lain 140.3 §:n siirtymäsäännöksen mukaan lain voimaantullessa ollut telealuejako on voimassa, kunnes Viestintävirasto päättää 46 §:n nojalla muuttaa sitä. Telealuemuutosta ei siis määrätä numerointimääräyksessä, vaan se on lain mukaan tehtävä erillisellä valituskelpoisella päätöksellä.

Telealuejako on säädetty Liikenne- ja viestintäministeriön teleyritysten ja -palveluiden yhteenliittämistä koskevassa päätöksessä (1393/1997, yhteen liittämispäätös). Lisäksi Viestintävirasto on päätöksellään 16.6.2006 (dnro 835/529/2005) muuttanut telealuejakoa siten, että entisen Kuivaniemen kunnan alue siirrettiin 1.7.2007 Lapin telealueelta Oulun telealueelle. Kuivaniemen kunta liittyi Iin kuntaan 1.1.2007.

Telealuejaolla on merkitystä myös numeron siirrettävyyden kannalta, sillä liittymäso-
pimuksen tehnyt käyttäjä voi halutessaan säilyttää numeronsa vaihtaessaan kiinteää liittymää *telealueen* sisällä.

Vaikka numerointimääräyksessä ei määrätä telealueiden muutoksista, niin telealueiden tunnuksukset määrätään viestintämarkkinalain perusteella numerointimääräyksessä.

Pykälän 1 momentissa on määritelty telealueiden tunnuksukset. Suomi on jaettu numerointialueisiin, joita ovat telealueet, poikkeuksena Uudenmaan telealue, joka on jaettu kahteen numerointialueeseen.

Pykälän 2 momentissa todetaan informatiivisesti, että määräyksen liitteessä 3 on kuvattu nykyinen telealuejako kuntaluettelona.

9 § Telealueen liikenne ja tilaajanumerot

Telealueen tilaajanumerolla tarkoitetaan telealueen kiinteän puhelinverkon numeroita. Sama tilaajanumero voi olla käytössä eri telealueilla.

Pykälän 1 momentissa todetaan miten puhelun valinta tapahtuu telealueen sisällä. Telealueiden välinen liikenne on kaukoliikennettä ja telealueen sisäinen liikenne on paikallisliikennettä, jossa noudatetaan suljettua numerointia.

Määräyksen mukaan myös suuntanumerolla samalla telealueella sijaitsevaan liittymään soitettu puhelu on ohjattava perille. Tämä vastaa olevaa käytäntöä.

Pykälän 2 momentti sääntelee Uudenmaan telealueen poikkeuksellista tilannetta. Numeroinnin suhteen alueella on käytössä kaksi tunnusta 09 ja 019 ja numerointi on suljettua näiden osa-alueiden sisällä. Alueen sisäinen liikenne on paikallisliikennettä, vaikka numerointialueen välisissä puheluisa käytetään suuntanumeroa.

Pykälän 3 momentin mukaan 2 - 8-alkuiset numerot on varattu telealueen tilaajanumerokäyttöön. Lisäksi pykälässä todetaan, että 12 - 19-alkuisia numerosarjoja on myönnetty käyttöön aikaisemmin voimassa olleiden säännösten perusteella. Nämä numeroalueet on tarkoitettu tarvittaessa palauttaa numeroreserviin osoitettavaksi mahdollisia uusia käyttötarkoituksia varten. Uusia 12 - 19-alkuisia numerosarjoja ei myönnetä teleyritysten käyttöön, koska siihen ei ole numeroiden käyttötarkoituksen mukaisia tarpeita.

Pykälän 4 momentin mukaan nykyiset käyttöoikeudet A0, A9 (A= 2 - 8) ja 12 - 19-alkuisiin numeroihin pysyvät voimassa niin kauan kuin ne ovat saman loppukäyttäjän käytössä. Teleyritykset eivät pääsääntöisesti saa ottaa näillä numeroalueilla käyttöön uusia numeroita. Uusia käyttäjiä numeroihin ei saa kytkeä, eikä käytössä olevia numeroita saa siten myöskään siirtää uusille käyttäjille. Viestintävirasto voi kuitenkin poikkeuksellisesti myöntää luvan uuden käyttäjän kytkemiseen. Luvan myöntämiseen on oltava erityisiä perusteita, perusteltua numeron siirtäminen voi olla esimerkiksi loppukäyttäjän elinkeino toiminnan luovutustilanteessa tai vastaavasti jossain perhe- tai perintöoikeudellisessa saantotilanteessa.

10 § Valtakunnalliset tilaajanumerot

Valtakunnallisella tilaajanumerolla tarkoitetaan kiinteän puhelinverkon numeroa.⁴

Ennen 1.3.2007 voimassa olleessa numerointimääräyksessä käytettyjä valtakunnallisten tilaajanumeroiden alaryhmiä (yritysnumerot, tavoitettavuusnumerot, valtakunnalliset siirrettävät tilaajanumerot) ei enää määräyksessä käytetä, koska niillä ei ole eroja käyttötarkoituksen, puhelun valinnan, numeroinnin tai siirrettävyyden kannalta.

Soitettaessa valtakunnalliseen tilaajanumeroon käyttäjä ei valitse erikseen telealueen suuntanumeroa, koska valtakunnallinen tilaajanumero sisältää aina kiinteänä osanaan oman suuntanumeronsa. Jos käyttäjä kuitenkin lisää muun suuntanumeron, puhelu ohjautuu tiedotteeseen tai väärään numeroon.

Pykälän 2 momentin mukaan käytössä olevat 075-alkuiset numerosarjat on lueteltu määräyksen liitteessä 1 ja niiden sallittu käyttötarkoitus säilyy ennallaan. Viestintävirasto ei myönnä uusia 075-alkuisia numerosarjoja valtakunnallisiksi tilaajanumeroiksi, koska 21 §:ssä tarkemmin määritellyt 075 -alkuiset numerosarjat on osoitettu yleiseen numerotiedotuspalveluun ja kansallisen ja kansainvälisen kytkennän välittäviksi palvelunumeroiksi.

Valtakunnallisiksi tilaajanumeroiksi Viestintäviraston numeroreserviin on määritelty 059-alkuiset numerot.

11 § Kaukoliikenne

Pykälässä määritetään miten kaukoverkon valinta toteutetaan.

⁴ Viestintävirasto on 16.3.2006 (dnro 253/529/2006) ottanut kantaa siihen, millä edellytyksillä matkaviestinverkon liittymässä voidaan käyttää valtakunnallista tilaajanumeroa. Kannanotto on Viestintäviraston www-sivulla <http://www.ficora.fi/index/saadokset/tulkinnat/teletoiminta.html>

Suuntanumerolla ja telealue- tai teleyrityskohtaisella palvelunumerolla avattu liikenne toisen telealueen telealuekohtaiseen tai teleyrityskohtaiseen palvelunumeroon ei ole kaukoliikennettä vaan liikennettä palvelunumeroon.

Määräyksessä käytetty *kaukoliikenteen* käsite on numeroinnin ja numerovalinnan kannalta yhdenmukainen viestintämarkkinalain *kaukotelepalvelu* käsitteen kanssa. Kaukoliikenne on sidottu telealueen käsitteeseen, joten matkaviestinverkoissa ei ole kaukoliikennettä.

Pykälän 1 momentissa esitetään kaukopuhelun valinta.

Pykälän 2 momentissa selostetaan kaukoverkon valinta puhelukohtaisesti operaattoritunnuksella. Haluttu kaukoverkko voidaan valita puhelukohtaisesti suuntanumeron eteen valittavalla kaukoliikenteen operaattoritunnuksella tai yleisellä operaattoritunnuksella 13 §:n mukaisesti. Edelleen momentissa kuvataan, mihin puhelu on ohjattava tietyissä numerovallinnoissa.

Kaukoliikenteen operaattoritunnuksen käyttö liittyy viestintämarkkinalain 24 a §:ssä Viestintävirastolle säädettyyn mahdollisuuteen asettaa HMV-päätöksellä kiinteässä puhelinverkossa toimivalle teleyritykselle velvollisuus tarjota käyttäjille puhelukohtaista ja sopimusperusteista operaattorivalintaa. Se, mitä 2 momentissa määrätään, koskee puhelukohtaisen valinnan toteuttamista myös silloin, kun siihen ei ole asetettu nimenomaista velvollisuutta.

Aikaisemmin velvollisuus tarjota käyttäjälle puhelukohtaista ja sopimusperusteista operaattorivalintaa oli asetettu suoraan viestintämarkkinalain 62 §:ssä kaikille HMV-yrityksille. Lakiin liitetyn siirtymäsäännöksen mukaan kumottuun 62 §:ään perustuvat oikeudet ja velvollisuudet kuitenkin säilyvät voimassa, kunnes Viestintävirasto on ensimmäistä kertaa tehnyt mainitussa pykälässä tarkoitettuja markkinoita koskevan markkina-analyysin ja antanut markkina-analyysin mukaiset päätöksen tarvittavista velvoitteista.

12 § Kansainvälinen liikenne

Viestintämarkkinalain 2 §:n 14 kohdassa määritellään *kansainvälinen telepalvelu* viestintäpalveluksi, jossa välitetään televiestintää Suomessa ja ulkomailla sijaitsevien liittymien välillä. *Ulkomaanliikenteen* käsite on numeroinnin ja numerovalinnan kannalta yhdenmukainen lain käsitteen kanssa.

Pykälän 1 momentissa määritetään miten kansainvälisen puhelinverkon valinta toteutetaan. Puhelun valinta voidaan toteuttaa ulkomaantunnuksella ja matkaviestinverkossa ja VoIP-palvelussa lisäksi tunnuksella "+".

Matkaviestinverkoissa ulkomaanliikenteenä pidetään liikennettä, jossa viestitään suomalaisen teleyrityksen tarjoamasta liittymästä ulkomaisen teleyrityksen tarjoamaan liittymään. Jos kotimaisen teleyrityksen tarjoamaa matkaviestinliittymää käytetään ulkomailla, kysymys on verkkovierailusta eikä ulkomaanliikenteestä tämän määräyksen tarkoittamassa mielessä. Muussa kansainvälistä telepalvelua tai ulkomaanliikennettä koskevassa sääntelyssä ja yhteen liittämässä tulkinta voi olla toinen: esimerkiksi suomalaiseen matkaviestinliittymään ulkomailla vastaanotettu liikenne hinnoitellaan ulkomaanliikennettä vastaavasti.

Pykälän 2 momentissa selostetaan kansainvälisen verkon valinta puhelukohtaisella operaattoritunnuksella. Haluttu kansainvälinen verkko voidaan valita puhelukohtaisesti kansainvälisen teleliikenteen operaattoritunnuksella tai ulkomaantunnuksen 00 eteen valittavalla yleisellä operaattoritunnuksella 13 §:n mukaisesti. Kansainvälisen teleliikenteen operaattoritunnus poikkeaa muista operaattoritunnuksista siten, että se jo itsessään sisältää tunnuksen eli tässä tapauksessa ulkomaantunnuksen.

Pykälän 2 momentin säännös liittyy viestintämarkkinalain 24 a §:ään jonka mukaan Viestintävirasto voi 18 §:n mukaisella päätöksellä asettaa kiinteässä puhelinverkossa

toimivalle huomattavan markkinavoiman yritykselle velvollisuuden tarjota käyttäjälle puhelukohtaista ja sopimusperusteista operaattorivalintaa. Se, mitä 2 momentissa määrätään, koskee puhelukohtaisen valinnan toteuttamista myös silloin, kun siihen ei ole asetettu nimenomaista velvollisuutta.

Aikaisemmin velvollisuus tarjota käyttäjälle puhelukohtaista ja sopimusperusteista operaattorivalintaa oli asetettu suoraan viestintämarkkinalain 62 §:ssä kaikille HMOV-yrityksille. Lakiin liitetyn siirtymäsäännöksen mukaan kumottuun 62 §:ään perustuvat oikeudet ja velvollisuudet kuitenkin säilyvät voimassa, kunnes Viestintävirasto on ensimmäistä kertaa tehnyt mainitussa pykälässä tarkoitettuja markkinoita koskevan markkina-analyysin ja antanut markkina-analyysin mukaiset päätöksen tarvittavista velvoitteista.

Pykälän 3 momentin mukaan matkaviestinverkon kutsunsiirto ja tekstiviestien lähetys ulkomaille on sallittua myös tunnuksella 00. Tunnuksen 00 valinta johtaa aina teleyrityksen ennalta määrittelemän verkon käyttöön.

Pykälän 4 momentti sisältää täsmentävän kiellon kansainvälisen teleliikenteen teleyrityksille välittää kansallisia puheluita kansainvälisen teleliikenteen operaattoritunnuksen tai ulkomaantunnuksen 00, jota edeltää yleinen operaattoritunnus, jälkeen valittavan Suomen maanumeron 358 avulla. Kyseessä on kielletty liikennetapaus ja kansainvälisen teleliikenteen teleyrityksen pitää ohjata näin valittu puhelu tiedotteeseen. Sen sijaan valinta, jossa ulkomaantunnusta 00 seuraa Suomen maatunnus 358 on sallittu, koska etenkin VoIP-palveluissa käytetään numeroita yhä enemmän kansainvälisessä muodossa. Määräyksen teksti on sopusoinnussa määräyksen 28 H/2010 M *viestintäverkkojen ja palveluiden yhteentoimivuudesta* 8 §:n kanssa.

Viestintäviraston päätöksen (dnro 869/532/2004) mukaan teleyritys ei saa muuttaa asiakkaan puhelukohtaisesti valitsemaa operaattoritunnuksista vaan puhelu on ohjattava operaattoritunnuksen osoittamaan verkkoon. Jos kyseistä operaattoritunnuksista ei ole avattu asiakkaan liittymäteleyrityksen verkossa, puhelu on ohjattava tiedotteeseen. Päätös koski puheluja kansainväliseen televerkkoon, mutta päätöksessä otettu kanta on yleispätevä kaikkiin liikennetyyppeihin.

13 § Yleinen operaattoritunnus

Yleisellä operaattoritunnuksella tarkoitetaan teleyritykselle myönnettyä 5 -numeroista 90 -alkuista tunnusta, jonka avulla käyttäjä voi valita haluamansa liikennetyypin puhelinpalvelun tarjoajan.

Säännös liittyy viestintämarkkinalain 24 a §:ssä säädettyyn mahdollisuuteen asettaa HMOV-päätöksellä kiinteässä puhelinverkossa toimivalle teleyritykselle velvollisuus tarjota käyttäjille puhelukohtaista ja sopimusperusteista operaattorivalintaa. Se, mitä pykälässä määrätään, koskee puhelukohtaisen valinnan toteuttamista myös silloin, kun siihen ei ole asetettu nimenomaista velvollisuutta.

Aikaisemmin velvollisuus tarjota käyttäjälle puhelukohtaista ja sopimusperusteista operaattorivalintaa oli asetettu suoraan viestintämarkkinalain 62 §:ssä kaikille HMOV-yrityksille. Lakiin liitetyn siirtymäsäännöksen mukaan kumottuun 62 §:ään perustuvat oikeudet ja velvollisuudet kuitenkin säilyvät voimassa, kunnes Viestintävirasto on ensimmäistä kertaa tehnyt mainitussa pykälässä tarkoitettuja markkinoita koskevan markkina-analyysin ja antanut markkina-analyysin mukaiset päätöksen tarvittavista velvoitteista.

Pykälän 1 momentissa on tyhjentävästi määritelty ne liikennetapaukset, joihin yleistä operaattoritunnuksista voidaan käyttää.

Pykälän 2 momentissa esitetään paikallispuhelun valinta yleisellä operaattoritunnuksella. Valittaessa paikallispuhelu yleisellä operaattoritunnuksella (joko puhelukohtaisesti tai ESV-

sopimuksella) ja oman telealueen suuntanumerolla puhelu voidaan viedä perille tai ohjata tiedotteeseen. Puhelun vieminen perille on perusteltua, koska oman telealueen suuntanumerolla valittu paikallispuhelu on ohjattava 9 §:n mukaan perille ja yleiseen operaattoritunnukseen voi sisältyä myös paikallispuhelumahdollisuus. Tämä vastaa myös verkossa olevaa yleistä käytäntöä, että tällainen puhelu viedään perille.

Pykälän 3 ja 4 momentti koskevat puhelun valintaa kaukoverkkoon, matkapuhelinverkkoon ja kansainväliseen puhelinverkkoon.

14 § Matkaviestinverkot

Pykälän 1 momentissa määritetään miten liikenne ohjataan matkaviestinverkkoihin. Lisäksi puhelu matkaviestinverkon liittymästä matkaviestinverkkoon voidaan ohjata kansainvälisellä numerolla eli valitsemalla +358 ja matkaviestinverkon tunnus ja tilaajanumero.

Pykälän 2 momentin mukaan ilman suuntanumeroa valittavat 2 - 8 -alkuiset numerot on varattu teleyrityskohtaisille palveluille. 9-alkuinen numero on varattu ulkomaapuheluille. Ilman suuntanumeroa valittavat 2 - 8 -alkuiset numerot ovat käytettävissä esimerkiksi VPN-palveluille (Virtual Private Network), mutta eivät esimerkiksi teleyrityskohtaisille lisämaksullisille palveluille.

Pykälän 3 momentissa määritetään ilman suuntanumeroa valittavien 1 -alkuisten numeroiden käyttötarkoitus. Viittaus poliisin hätänumeroon 10022 on poistettu, koska numero on poistunut käytöstä ja kyseiseen numeroon tulevat soitot ohjataan 1.9.2011 alkaen tiedotukseen, joka kertoo, että numero ei ole käytössä.

Pykälän 4 momentin mukaan muihin kuin 3 momentissa tarkoittamien ilman suuntanumeroa valittavien 1-alkuisten numeroiden käyttö on kielletty ilman Viestintäviraston lupaa. Lupa on myönnettävissä vain perustellusta syystä. Muiden numeroiden käyttöoikeus on määräystason asia ja luvan myöntämistä voitaneen lähinnä perustella tilanteissa, joissa perusteet määräysmuutokselle tältä osin ovat olemassa, mutta numerot katsotaan tarpeelliseksi osoittaa käyttöön mahdollista määräysmuutosta nopeammalla aikataululla käyttäjien tai teleyritysten sellaisten tarpeiden takia, joihin ei ole käytössä mitään muita numeroita.

Pykälän 5 momentissa määrätään ulkomaisen verkkovierailijan mahdollisuudesta käyttää ilman suuntanumeroita valittavia 12 - 19 -alkuisia numeroita. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että edellisestä momentista poiketen verkkovierailija voi käyttää 151 - 153 -alkuisia numeroita muihin kuin laskutuserittelykäyttöön.

4 luku Telepalveluiden numerointi

15 § Hätänumerot

Säännöksessä määritetään Suomessa käytettävä hätänumero. Informaatioyistä tässä mainitaan myös jo viestintämarkkinalain 55 §:ssä lain tasolla säädetty yleinen hätänumero 112.

Poliisihallitus on 8.2.2011 (dnro 2020/2011/210) tehnyt päätöksen, jonka mukaan poliisin hätänumero 10022 poistuu käytöstä 21.2.2011. Hätäkeskuslaitos ohjaa puhelut 10022:een sanotusta päivästä alkaen tiedotteeseen, joka kertoo kolmella kielellä hätänumeron olevan 112. Teleyritykset voivat Poliisihallituksen päätöksen mukaan poistaa numeron 10022 käytöstä pysyvästi 1.9.2011 lähtien.

16 § Yleistä palvelunumeroista

Pykälän 1 momentissa esitetään tässä määräyksessä tarkoitetut palvelunumerot. Lyhytsanomapalvelunumeroiden yhteydessä ei viitata matkaviestinverkkoihin, koska määräyksen 2 §:n määritelmä on tarkoitettu teknologianeutraaliksi.

Pykälän 2 momentissa tarkennetaan teleyritykselle viestintämarkkinalain 53 §:ssä asetettua velvoitetta. Laissa säädetään puhelun vastaanottajan eli palveluntarjoajan oikeudesta estää kaupallisilla perusteilla pääsy valtakunnalliseen palvelunumeroon ulkomailta. Teleyrityksellä on viestintämarkkinalain perusteella oltava tekninen valmius estää pääsy. Kansainvälisen teleliikenteen yhteenliittämisen-, laskutus- ja tilityskäytäntöjen takia pääsy estetään teknisesti pääsääntöisesti ulkomaankeskuksessa, mutta se voidaan tarvittaessa toteuttaa muussakin yhteenliittämisyjärjestelyjen kannalta tarkoituksenmukaisessa verkon ohjauskohdassa. Velvollisuus koskee siis osaltaan kaikkia yhteenliittämisketjuun kuuluvia teleyrityksiä.

Lain säännös tarkoittaa käytännössä esimerkiksi sitä, että 0600- tai 0800-numerossa palvelua tarjoava palveluntuottaja voi halutessaan estää pääsyn palveluunsa ulkomailta, jos ulkomailta tulevista puhelusta aiheutuu palveluntuottajalle puhelun vastaanottajana kustannuksia, joihin ei ole toteutettavissa kansainvälistä tilitysjärjestelmää ja joita palvelun tuottaja ei halua maksaa. Teleyritys ei sen sijaan säännöksen mukaan voisi estää pääsyä vastoin palveluntarjoajan eli puhelun vastaanottajan vaatimusta.

116-numeroon ei Euroopan yhteisöjen komission päätöksen perusteella tarvitse päästä ulkomailta. Suomessa tämä ei olisi numeroinninkaan kannalta mielekäästä, koska tällöin pitäisi numeroinnin johdonmukaisuuden kannalta sallia liikenne maan sisällä myös suuntanumerolla, jolloin 116-numeroille pitäisi osoittaa myös suuntanumero 0116, mikä johtaisi numeroiden erittäin tehottomaan käyttöön.

Määräyksellä ei oteta kantaa viestintämarkkinalain 53.1 §:n tulkintaan eli siihen, mihin numeroihin pääsyn mahdollistamista on pidettävä teknisesti ja taloudellisesti mahdollisena.

17 § Valtakunnalliset palvelut

Pykälän 1 momentissa on määritelty valtakunnalliset palvelunumerot. Valtakunnalliseen palvelunumeroon soitettaessa ei valita telealueen suuntanumeroa, koska valtakunnallinen palvelunumero sisältää kiinteänä osanaan oman suuntanumeronsa. Yleiseurooppalainen 116-alkuinen palvelunumero ei sisällä suuntanumeroa, mutta senkään eteen ei valita kaukotunnusta tai suuntanumeroa.

Jos käyttäjä valitsee valtakunnallisen palvelunumeron eteen operaattoritunnuksen tai telealueen suuntanumeron, puhelu ohjataan tiedotteeseen.

Määräystekstin rakenteellisen selvyuden ja luettavuuden vuoksi käytössä olevat 075-alkuiset palveluryhmien I ja II numerot luetellaan määräyksen liitteessä 1. Lisäksi säännöksessä todetaan, että Viestintävirasto ei enää myönnä uusia 075-sarjoja teleyrityksille käytettäväksi valtakunnallisina palvelunumeroina käyttöön.

Lisämaksullisilla palvelunumeroilla (esim. 0100-, 0200-, 0300-, 0600- ja 0700-alkuiset numerot, teleyrityskohtaiset palvelunumerot ja telealuekohtaiset palvelunumerot) tarkoitetaan numeroita, joissa on estoluokkamääräyksen 35 mukaan sallittu lisämaksullisten palveluiden tarjoaminen. Tällöin puhelumaksuun voi sisältyä puhelun teknisestä siirtämisestä perittävän korvauksen lisäksi myös palvelun sisällöstä palveluntuottajalle perittävä korvaus.

0800-alkuiset numerot vastaavat muuten käyttötavaltaan lisämaksullisia palvelunumeroita, mutta ne ovat aina soittajalle maksuttomia numeroalueen määritelmän perusteella. Estoluokkamääräyksen säännöksissä on rajoituksia 0800-numeroissa tarjottaville palveluille.

Pykälän 2 momentissa on täsmennetty, että 0606-, 0707- ja 0708-alkuiset numeroalueet on tarkoitettu maksupalvelulain (290/2010) soveltamisalaan kuuluville palveluille muun muassa, koska teleyritysten on käsiteltävä näistä numeroista tulevia puhelutuloja muista lisämaksullisista palvelunumeroista tulevista tuloista poikkeavalla tavalla. Omat numeroalueet helpottavat asiaa. Maksupalvelunumeroissa tarjottaviin tuotteisiin ja palveluihin sovelletaan tuotteen tai palvelun sisällöstä riippuen myös erilaisia arvonlisäverokantoja. Tämän vuoksi on määrätty, että maksupalvelun kansallisen

merkitsevän numeron 6. numero ilmaisee sovellettavan arvonlisäverokannan määräyksessä tarkemmin esitetyllä tavalla. Määräyksessä viitataan sovellettavien arvonlisäverokantojen osalta arvonlisäverolakiin (1501/1993). Tällöin määräystä ei tarvitse muuttaa arvonlisäveroprosentin muuttuessa.

Pykälän 3 momentissa on määritelty kansalliset ilmaisnumerot, joihin maan sisällä soittaminen on aina soittajalle maksutonta. Tämä tarkoittaa sitä, että yleinen puhelinverkko ei anna puheluun veloitusta. Yleiseurooppalaiset 116-alkuiset palvelunumerot ovat Euroopan yhteisöjen komission päätöksen perusteella soittajalle maksuttomia ja ne sisältyvät siten Suomen kansallisiin ilmaisnumeroihin. Suomen 116-alkuisiin numeroihin ei voi soittaa ulkomailta. Suomen 0800-numeroihin (+358 800...) voi yleensä soittaa ulkomailta, mutta ne maksavat silloin lähtömaan normaalin ulkomaanpuhelen verran.

Pykälän 4 momentti koskee 116 -alkuisten numeroiden myöntämistä. Momentti perustuu Euroopan yhteisöjen komission antamaan päätökseen. Viestintävirasto myöntää 116 -alkuisten numeroiden käyttöoikeuden komission päättämän erityisehdoin, joita numeron käyttöoikeuteen voi liittyä. Momentissa luetellaan myös numerossa tarjottavaa palvelua koskevat komission päätöksen mukaiset ehdot.

Pykälän 5 momentin mukaan uusia palvelunumeroita saa ottaa käyttöön vain 0x00-alkuisiin sarjoihin tai 0601-, 0602-, 0606-, 0707- ja 0708 -alkuisiin sarjoihin, jotka on kokonaan osoitettu palvelunumeroille. Uusia palvelunumeroita alkuosaltaan valtakunnallisia tilaajanumeroita muistuttaviin sarjoihin ei siis saa ottaa käyttöön, lukuun ottamatta 21 §:ssä lueteltuja kytkennän välittäviä palvelunumeroita. Tavoitteena on selkeyttää numerointia ja toisaalta erottaa lisämaksulliset palvelunumeroalueet alkuosaltaan valtakunnallisia tilaajanumeroita muistuttavista sarjoista.

18 § Telealuekohtaiset palvelut

Telealuekohtaisella palvelunumerolla tarkoitetaan palvelunumeroa, johon kyseisen telealueen kiinteän puhelinverkon liittymästä soitettaessa ei tarvita suuntanumeroa ja jossa voi tarjota estoluokkamääräyksen säännökset huomioon ottaen lisämaksullisia palveluita. Sama palvelunumero voi siten olla eri telealueilla samoilla tai eri palveluilla.

Pykälän 1 momentissa osoitetaan palvelun numerosarjat.

Pykälän 2 momentissa selvennetään liikenteen avaamista telealueen ulkopuolelta tai matkaviestinverkoista. Toiselta telealueelta tai matkaviestinverkoista numeroon saa olla pääsy vain valitsemalla myös telealueen suuntanumero. Telealuekohtaisia palvelunumeroita on otettu käyttöön myös siten, että sama numero on samassa käytössä kaikilla telealueilla. Telealuekohtaiseen palvelunumeroon ei ole yhdysliikennevelvoitetta, mutta teleyritykset voivat sopia liikenteen avaamisesta ottaen kuitenkin huomioon estomääräyksen vaatimukset siten, että estopalvelujen on toimittava myös soitettaessa suuntanumerolla telealuekohtaiseen palvelunumeroon.

19 § Teleyrityskohtaiset palvelut

Teleyrityskohtaisella palvelunumerolla tarkoitetaan palvelunumeroa, johon soittaminen on lähtökohtaisesti mahdollista vain kyseisen teleyrityksen liittymästä ja jossa voi tarjota estoluokkamääräyksen säännökset huomioon ottaen lisämaksullisia palveluita.

Pykälän 1 momentissa osoitetaan palvelun numerosarja.

Pykälän 2 momentin mukaan teleyrityskohtaiseen palvelunumeroon ei ole yhdysliikennevelvoitetta, mutta teleyritykset voivat vapaasti sopia liikenteen avaamisesta. Teleyrityskohtaisia palveluita voidaan tarjota sekä kiinteässä että matkaviestinverkossa.

20 § Kansainväliset palvelut

Tähän pykälään on koottu kaikki palvelut, joihin soittaminen tapahtuu ulkomaantunnuksen ja ITU-T:n kansainvälisille palveluille osoittamien maatunnuksia vastaavien kansainvälisten palveluiden tunnusten kautta. Kansainvälisen palvelunumeron vastauspaikka ei välttämättä ole ulkomailla eikä kansainväliseen palvelunumeroon soittamista siten välttämättä voida katsoa kansainväliseksi teleliikenteeksi vaan liikenteeksi palvelunumeroon, vaikka soittaminen tapahtuukin ulkomaantunnuksen kautta.

Muiden kuin tässä lueteltujen maatunnusten katsotaan kuuluvan kansainväliseen teleliikenteeseen ja niitä koskee määräyksen 12 ja 13 §.

Tämän pykälän asiat on huomioitava muun muassa tulonjaon ja tilityskäytäntöjen takia teleyritysten välisissä yhteenliittämissopimuksissa.

Tässä määräyksessä ei oteta kantaa siihen, miten kansainvälisiä palveluita käsitellään Viestintäviraston estomääräyksessä. Numerointimääräyksen tarkoitus on selvittää kansainvälisten palveluiden teknistä toteuttamista estoluokituksessa, mutta eri kansainvälisten palveluiden sijoittaminen eri estoluokkiin määritellään estoluokkamääräyksessä.

Pykälän 1 momentissa määritetään kansainväliset palvelut.

Pykälän 2 momentista ilmenee kansainväliset palvelut ja niiden numerot, joita siis ovat kansainväliset ilmaispalvelut (800) ja kansainväliset lisäarvopalvelut (979).

Puhelujen kansainvälisiin ilmaisnumeroihin on aina oltava soittajalle maksuttomia, koska maksuttomuusvaatimus sisältyy numeroalueen käyttötarkoitukseen. Kansainvälisiin ilmaisnumeroihin pääsy on avattu numerokohtaisesti eri maista sen mukaan, mitä palvelun tarjoaja on yksittäisestä numerosta asianomaisten teleyritysten kanssa sopinut.

ITU-T on peruuttanut yhteiskäytössä olevan maanumeron 3883 käyttöoikeuden 31.12.2010 alkaen, joten maininta kyseisestä numerosta on poistettu.

Pykälän 3 ja 4 momentissa määritetään puhelun valinta kansainväliseen palveluun. Ilmaus *kansainvälinen palvelu* tarkoittaa vain sitä, että puhelun valintatapa saattaa poiketa normaalista ulkomaanpuhelusta: kaikki mahdolliset ulkomaanpuhelun valintatavat eivät välttämättä ole mahdollisia kansainvälisiin palveluihin soitettaessa, vaan tilanne riippuu siitä, onko operaattoritunnuksen haltija sisällyttänyt kansainväliset palvelut niihin liikennelajeihin, joita se tarjoaa operaattoritunnuksellaan.

Kansainväliseen palveluun pitää olla pääsy ulkomaantunnuksella 00, mutta operaattoritunnuksilla pääsy edellyttää sitä, että operaattoritunnuksen haltija on tilannut kyseisen tunnuksen avattavaksi myös kansainvälisille palveluille.

21 § Yleinen numerotiedotus- ja kytkentäpalvelu

Viestintämarkkinalain 56 §:n mukaan puhelinverkossa toimiva teleyritys on velvollinen huolehtimaan, että käyttäjien saatavilla on numerotiedotuspalvelu. Tässä pykälässä ei ratkaista sitä, täyttävätkö teleyritykset viestintämarkkinalain 56 §:n yleispalveluvelvoitteet, missä numeroissa tarjottavat tiedotuspalvelut olisi huomioitava lain 56 §:n velvollisuuden noudattamista arvioitaessa tai määrätä sitä, mitä numeroita yleispalvelun toteuttamisessa on käytettävä.

Uudet kytkennän välittävät palvelunumerot myönnetään teleyrityksille yksittäisinä numeroina. Viestintävirasto on katsonut, että kytkennän välitys on teleyritystoimintaa, joten palveluntuottaja toimii kytkennän välityksen osalta teleyrityksenä tarjotessaan palvelua näiden numeroiden avulla.

Pykälässä osoitetaan sellaiset palvelunumerot, joissa voi tarjota numerotiedotusta ja kytkentäpalvelua.

Numerotiedotukseen ja kansallisen kytkennän välitykseen voi pykälän 1 momentin mukaan käyttää kaikkia palveluryhmän I palvelunumeroita. Tämä on tullut mahdolliseksi sen jälkeen, kun Viestintäviraston estomääräyksen mukaista estoluokitusta yksinkertaistettiin siten, että kaukoesto ja esto kiinteästä verkosta matkaviestinverkkoon poistettiin määräyksessä vaadituista estoluokista, eikä enää ole sellaista estoyhdistelmää, jonka voisi kiertää kansallisen kytkennän välityksen kautta. Näin ollen ei ole perustetta käsitellä tässä määräyksessä numerotiedotusta ja kansallisen kytkennän välitystä muista yleishyödyllisistä palveluista poikkeavasti. On kuitenkin huomattava, että teleyrityksellä saattaa olla käytössään myös muita estoluokkia, joihin tällä muutoksella on merkitystä.

Pykälän 2 momentissa määrätään, että teleyritysten yhteiskäyttöön osoitettua numeroa 118 saa käyttää vain numerotiedotukseen ja kytkennän välitykseen mutta ei muuhun viestintä- tai sisältöpalveluun. Numerotiedotuksen yhteydessä tarjottavan puhelun kytkemisen ja/tai haetun yhteystiedon lähettämisen tekstiviestillä tai vastaavalla katsotaan voivan kuulua numerotiedotukseen lisäpalveluna myös numerossa 118. Numeron 118 käyttötarkoituksen rajoitukset ovat perusteltuja, koska muutoin tätä vakiintunutta, tunnettua ja poikkeuksellisen lyhyttä numeroa käyttävät palveluntarjoajat saisivat epäoikeudenmukaista kilpailuetua muita numeroita käyttäviin yrityksiin nähden erilaisia uusia palveluita tarjotessaan.

Numero 118 vastaa teknisesti teleyrityskohtaista palvelunumeroa eli liittymäteleyritys voi joko itse tarjota numerotiedotuspalvelua tai ohjata 118-puhelut haluamalleen palveluntuottajalle.

Edelleen 2 momentin mukaan muissa numerotiedotusnumeroissa kuin 118:ssa saa tarjota myös muita estoluokkamääräyksen palveluluokituksen tarkoittamia yleishyödyllisiä palveluita.

Momenteissa 3 ja 4 osoitetaan tyhjentävästi ne numerot, joissa ensisijaisena palveluna on oltava numerotiedotuspalvelu, vaikka niissä saakin sen lisäksi tarjota muita yleishyödyllisiä palveluita. Momentissa 4 osoitetaan ne numerot, joissa ainoastaan saa tarjota kansainvälisen kytkennän välitystä.

Momentissa 5 määrätään, että otettaessa tavanomainen palvelunumero numerotiedotukseen ja kansallisen kytkennän välitykseen, on tästä ilmoitettava Viestintävirastolle. Ilmoitusvelvollisuus on tarpeen, koska Viestintävirasto on katsonut, että kytkennän välitys on teleyritystoimintaa, joten palveluntuottaja toimii kytkennän välityksen osalta teleyrityksenä tarjotessaan palvelua näiden numeroiden avulla. Tämän ilmoituksen perusteella Viestintävirasto voi informoida teleyrityksiä, jotta ne voivat ottaa muutoksen huomioon mahdollisesti tarjoamissaan muissa kuin estomääräyksen edellyttämässä estoluokissa.

Viestintäviraston estomääräys määrittelee, mihin verkkoihin (esimerkiksi ulkomaanpuhelut) ja palveluihin (esimerkiksi aikuisviihde) puhelua ei saa kytkeä kytkennän välittävän palvelunumeron kautta. Muissakin lisämaksullisissa palvelunumeroissa voidaan siis tarjota numerotiedotuspalvelua, kunhan siihen ei estomääräyksen tarkoittamien estopalveluiden kattavuuden takaamiseksi sisälly puhelun kytkentää.

22 § Lyhytsanomapalvelut

Lyhytsanomapalvelun määritelmä sisältyy määräyksen 2 §:ään.
Lyhytsanomapalvelunumeroiden käyttöoikeuden myöntämisestä määrätään 3 §:ssä.
Lyhytsanomapalveluiden numerointisuunnitelma on määräyksen liitteenä 2.

Lyhytsanomapalvelun käsitettä pyritään käyttämään matkaviestinsanaston määritelmän tapaan teknologianeutraalisti niin, että siihen voivat sisältyä muutkin lyhytsanomapalveluiden numeroilla ohjattaviksi soveltuvat palvelut kuin matkaviestinverkon palvelut.

Tekniikan sanastokeskuksen julkaiseman Matkaviestinsanaston (TSK 29, 2001) mukaan:

- **lyhytsanoma** (short message, SMS message) on lyhyt viesti, joka voidaan välittää lyhytsanomapalvelua tukevien matkaviestimien välillä tai tällaisten matkaviestimien ja sähköpostijärjestelmien, tietokoneiden tai äänitaajuuspuhelimien välillä,
- **lyhytsanomapalvelu** (short message service, SMS) on tietoliikennepalvelu lyhytsanomien lähettämistä ja vastaanottamista varten. Matkaviestimien lisäksi lyhytsanomapalvelua voidaan käyttää esimerkiksi äänitaajuuspuhelimella, jolloin valitaan numerolla vakioviesti, tai tietokoneella, jolloin lyhytsanoma voidaan lähettää erityisen palvelun kautta,
- **tekstiviestipalvelu**, tekstiviestipohjainen palvelu, tekstiviestikysely SMS-based service) on matkaviestinpalvelu, jossa käyttäjä kirjoittaa haluamansa palvelun hakusanan matkaviestimeensä, lähettää hakusanan tekstiviestinä tiettyyn numeroon ja saa tilaamansa tiedon tai palvelun,
- **tekstiviesti** (text message) on lyhytsanoma, joka sisältää vain aakkosnumeerisia merkkejä ja erikoismerkkejä,
- **kuvaviesti** on lyhytsanoma, joka sisältää kuvan tai kuvia,

Matkaviestinsanastossa lyhytsanoma on siis yläkäsite, jonka samanarvoisia alakäsitteitä välitettävän datan mukaan ovat tekstiviestit, kuvaviestit ja muut lyhytsanomamat (esim. soittoäänet).

- **multimediasanomapalvelu** (multimedia messaging service, MMS) on tietoliikennepalvelu multimediasanomien lähettämistä ja vastaanottamista varten ja
- **multimediasanoma**, multimediamessage, on viesti, jossa yhdistetään useita tiedon esitystapoja. Multimediasanoma voi sisältää esimerkiksi tekstiä, ääntä sekä kiinteää ja liikkuvaa kuvaa.

Pykälän 1 momentin mukaan lyhytsanomapalvelunumerot ovat 1-alkuisia. Säännöksessä ei ole annettu mahdollisuutta poiketa lyhytsanomapalvelunumeron määrätystä vähimmäispituudesta. Palvelunumeroinnin ohjauskäytännössä ei ole havaittu sellaisia tarpeita, joiden vuoksi olisi objektiivisesti arvioiden ollut syytä myöntää toimijoille lyhyempien numeroiden käyttöoikeuksia etenkin ottaen huomioon kilpailun tasapuolisuus.

Pykälän 2 momentin mukaan maksupalveluille osoitettuja numeroita saa käyttää vain maksupalvelulain (290/2010) soveltamisalaan kuuluvilla palveluilla. Tämä rajoitus on katsottu tarpeelliseksi, koska muuten omalla numeroalueella tavoiteltu hyöty saattaisi suureksi osasi kadota.

Pykälän 3 momentti koskee erityisillä lyhytsanomapalvelunumeroilla ohjattavaa viestintää; käyttäjien välillä tilaajanumeroiden perusteella ohjattavasta viestinnästä ei ole erityisiä säännöksiä. Käytännössä tilaajanumerosta tilaajanumeroon välitettävä tekstiviestikin ohjataan sanomavälityskeskukseen kautta. Myös multimediasanoma voidaan välittää ainakin osin sanomavälityskeskukseen kautta.

Pykälän 4 momentissa määrätään niistä palvelunumeroista, joissa lyhytsanomapalveluja saa tarjota. Tällaisia numeroita ovat määritelmän mukaisesti lyhytsanomapalvelunumerot. Määräyksellä 32 M/2008 sallittiin lisäksi lyhytsanomapalveluiden tarjoaminen valtakunnallisissa puhopalvelunumeroissa, jotka määrätään määräyksen 16 ja 20 §§:ssä (pykälien numerointi nyt 17 ja 21 §§). Näin palveluntarjoajan ei tarvitse enää ottaa samaa palvelua varten sekä puhopalvelu- että lyhytsanomapalvelunumeroa. Telealue- ja teleyrityskohtaisia puhopalvelunumeroita ei avata lyhytsanomapalvelukäyttöön, koska sen toteuttaminen olisi teknisesti liikenteen ohjauksessa suhteettoman työlästä, eikä näiden numeroiden lyhytsanomapalvelukäytölle ei ole ilmennyt tarvettakaan. Poikkeuksena on numero 118, joka puhopalveluna on teknisesti teleyrityskohtainen palvelunumero.

Puhopalvelunumerot on tarkoitettu ensisijaisesti puhopalveluille, mutta sinänsä ei ole estettä sille, että numerossa tarjottaisiin vain lyhytsanomapalvelua. Jotta palvelunumerojärjestelmä pysyisi käyttäjille selkeämpänä, suositeltavaa on käyttää puhelupalvelunumeroita ensisijaisesti puhopalveluille ja lyhytsanomapalvelunumeroita ensisijaisesti

lyhytsanomapalveluille. Palvelutavat on otettava huomioon palvelun markkinoinnissa ja tiedottamisessa etenkin palvelutapojen muuttuessa, esimerkiksi jos puhepalvelu kokonaan lakkaa. Puhepalvelun ilmaisnumeroissa myös lyhytsanomapalvelun on tietenkin oltava maksutonta.

Tekstiviestimahdollisuus on puhepalvelunumerossa lisäominaisuus, jota teleyrityksen ei ole pakko toteuttaa. Ominaisuus ei siirry automaattisesti, jos palvelunumero siirtyy teleyritykseltä toiselle, vaan numeronhaltijan on sovittava siitä erikseen uuden teleyrityksen kanssa.

Edellytyksenä lyhytsanomapalvelun tarjoamiselle puhepalvelunumerossa on se, että tekstiviestiestot toimivat myös näihin puhepalvelunumeroihin nähden. Puhepalvelunumeroon lähetettävät sanomat on ohjattava liittymäteleyrityksen lyhytsanomakeskuksen kautta, joten palvelunumeron haltijan täytyy sopia lyhytsanomapalvelumahdollisuudesta kaikkien niiden matkaviestinyritysten kanssa, joiden verkosta se haluaa käyttäjien pääsevän myös tekstiviestipalveluun. Liikenne ohjataan samalla tavalla kuin muussakin lyhytsanomaliikenteessä, jotta muutos olisi mahdollisimman yksinkertainen ja selkeä toteuttaa matkaviestinverkossa.

Pykälän 5 momentissa todetaan selvyyden vuoksi, että myös yleisessä hätänumerossa 112 voidaan toteuttaa yhteydenottotavaksi tekstiviesti.

5 luku Tekniset ohjausnumerot ja tunnukset

Määräyksen 5 lukuun on koottu sellaiset puhelinverkon tekniset ohjausnumerot ja tunnukset, joita Viestintävirasto myöntää tai osoittaa:

- teleyritystunniste (23 §)
- CUG ja Centrex –teleyritystunnukset (24 §)
- matkaviestinverkkojen MNC-, (T)MNC- ja NCC-tunnukset (25 §)
- merkinantopistekoodit (26 §)
- hätäliikenteen ohjausnumerot (27 §)
- heksadesimaalinumerot (28 §)
- tekniset ohjausnumerot (29 §)

Nämä tunnisteet ja ohjausnumerot eivät näy käyttäjälle eikä hän voi niitä päätelaitteestaan myöskään valita.

23 § Teleyritystunniste

Teleyritystunnisteella tarkoitetaan teleyritykselle myönnettävää tunnistetta, jota käytetään yksilöimään teleyritys.

Pykälän 1 momentissa on lueteltu kaikki ne sovellukset, joita varten teleyritystunnisteita myönnetään.

Pykälän 2 momentissa luetellaan numeroalueet, joista tunnisteet myönnetään eli alueet 0 - 89 ja 900 - 989. Alue 99 pidetään määräyksessä varattuna tulevaisuutta varten neliosaisille tai pitemmille tunnisteille. Alueen avaaminen tehdään tarvittaessa määräysmuutoksella.

Teleyritystunniste on tekninen tunniste, joka ei näy käyttäjälle. Normaalisti Viestintävirasto myöntää jonkun vapaan tunnisteiden, mutta teleyritys voi myös hakea mitä tahansa vapaata tunnistetta.

Markkinoille tulleet GSM-palveluoperaattorit ja VoIP-operaattorit tarvitsevat teleyritystunnisteiden muun muassa puhelinnumeron siirrettävyysoikeuden tekniseksi toteuttamiseksi. Viestintämarkkinalain 51 §:n 5 momentin ja Viestintäviraston

siirrettävyydsmääräyksen (46) mukaisessa siirrettyjen numeroiden tiedotuspalvelussa teleyrityksen tunnistaminen perustuu teleyritystunnisteeseen.

Viestintämarkkinalain pykälässä 51 §:ssä määrätään teleyrityksiä osaltaan huolehtimaan, että käyttäjien saatavilla on yleinen, kattava ja maksuton tiedotuspalvelu siirretyistä numeroista. Lain perusteluissa todetaan muun muassa, että tiedotus voidaan käytännössä toteuttaa esimerkiksi perustamalla teleyritysten yhteinen maksuton palvelunumero, josta soittaja saa tiedon siirretyn numeron nykyisestä liittymäoperaattorista.

24 § CUG ja Centrex-teleyritystunnukset

Pykälän 1 momentissa esitetään CUG-lisäpalvelun autentikointimenettely ja tunnistuksen muodostaminen. Suljettu käyttäjäryhmä (CUG) -lisäpalvelussa käyttäjien kuulumisen tiettyyn suljettuun käyttäjäryhmään tarkastetaan CUG-tunnuksen perusteella. Tunnus siirretään televerkossa keskusten välisessä yhteiskanavamerkinannossa (YKM ISUP). Jotta vältettäisiin tilanteet, joissa kahdella eri käyttäjäryhmiin kuuluvalla tilaajalla on sama CUG-tunnus eri teleyritysten alueella, kullekin palvelun toteuttavalle teleyritykselle annetaan oma tunnusalue. Teleyrityksen tulee allokoida tunnuksia suljetuille käyttäjäryhmille vain kyseiselle teleyritykselle myönnettyä aluetta.

Pykälän 2 momentissa kuvataan vastaavasti Centrex-palvelun autentikointi ja tunnistuksen muodostus. Centrex-palvelussa kukin Centrex-ryhmä yksilöidään yhteiskanavamerkinannossa (YKM ISUP) siirrettävällä ryhmätunnuksella. Ryhmätunnukseen sisältyy Centrex-teleyritystunnus, joka yksilöi kyseisen teleyrityksen hallinnoiman ryhmätunnusalueen. Jotta Centrex-palvelu voisi toimia eri teleyritysten välillä, Centrex-ryhmätunnukset eivät saa olla päällekkäisiä. Tästä syystä kullekin palvelun toteuttavalle teleyritykselle varataan oma Centrex-teleyritystunnus.

25 § Matkaviestinverkkojen tunnuksset

Pykälän 1 momentissa esitetään ITU-T:n Suomelle suosituksen E.212 *The international identification plan for public networks and subscriptions* mukaisesti myöntämä matkaviestinverkkojen maatunnus (Mobile Country Code). MCC ja MNC ovat matkaviestinverkkojen kansallisessa ja kansainvälisessä liikenteessä ja verkkovierailussa käytettäviä maa-(MCC) tai teleyrityskohtaisia (MNC) ohjausnumeroita, jotka eivät näy käyttäjälle. ITU-T:n osoittama MCC (Suomella 244) ja Viestintäviraston osoittama MNC yhdessä osoittavat yksikäsitteisesti matkaviestinpäätelaitteen tai käyttäjän suomalaisen kotiverkon.

MNC-tunnuksia myönnetään pääsääntöisesti matkaviestinteleyrityksille, joilla tässä tarkoitetaan matkaviestinverkkoyrityksiä tai MVNO-yrityksiä, koska lähtökohtaisesti suositus E.212 koskee niitä. MNC-tunnus voidaan myöntää, kuten mikä tahansa muukin tunnus, myös testauskäyttöön tämän määräyksen 3.1 §:n nojalla, jolloin hakijan ei tarvitse olla teleyritys. Tällöin käyttöoikeus myönnetään määräajaksi, jota tietenkin voidaan jatkaa.

MNC-tunnus voidaan myöntää myös kiinteän verkon teleyritykselle. Tarvittaessa Viestintävirasto voi määräyksen 3 §:n 3 momentin perusteella osoittaa MNC-tunnuksen useamman teleyrityksen yhteiskäyttöön, mikäli on odotettavissa, että oman MNC-tunnuksen myöntäminen jokaiselle hakijalle johtaa MNC-tunnusten tehottomaan käyttöön siten, että MCC eli 244 takana olevat tunnuksset saattavat loppua.

ITU-T:n suosituksessa E.212 määritellään matkaviestinverkkojen IMSI (International Mobile Subscriber Identification Number) -numero siten, että IMSI on maksimissaan 15 desimaalinumeron mittainen numero, joka muodostuu kolmesta kentästä: MCC, MNC ja MSIN. Teleyrityksen asiakkailleen määrittelemä MSIN (Mobile Subscriber Identification Number) puolestaan yksilöi matkaviestinpäätelaitteen tai käyttäjän tietyssä MCC ja MNC-tunnusten määrittelemässä verkossa.

Suomalaisen E.164-matkaviestinnumeron yhteydessä on sallittua käyttää vain suomalaista IMSI-numeroa (MCC=244). Muunlainen käyttö edellyttäisi molempien osallisten hallintojen sopimusta ja ilmoituksia ITU TSB:lle suosituksen E.212 liitteen E *The use of an MCC+MNC in a country other than the country to which the MCC has been assigned by the Director of TSB* mukaisesti.

Pykälän 2 momentissa määrätään NCC-tunnuksista. NCC on matkaviestinverkon kanavien käyttöön liittyvä tunnus, joka voi olla desimaalilukuna 0-7. ETSI:n suosituksessa ETSI TS 100 927 osoitetaan Suomessa valtakunnan raja-alueilla käytettäväksi tunnuksia 0 ja 4, sisämaassa voidaan käyttää myös muita tunnuksia.

MNC ja NCC osoittavat verkkoa (Mobile Network Code, Network Colour Code).

Pykälän 3 momentti sisältää säännökset TETRA⁵-verkkojen tunnuksista. Kansainvälisen televiestintäliiton (ITU-T) suosituksen E.218 *Management of the allocation of terrestrial trunk radio Mobile Country Codes* perusteella TETRA-verkkojen maatunnukset ovat ITU-T:n hallinnassa.

ETSI EG 202 118:n mukaisesti (T)MNC-tunnukset myönnetään alueelta 0000 - 0099 ja 1000 - 9999. MNC-tunnuksen haltija voi saada vastaavan (T)MNC-tunnuksen alueelta 0000 - 0099 siten, että esim. vain MNC-tunnuksen 55 haltija voi saada (T)MNC-tunnuksen 0055. Normaalisti TETRA-verkoille myönnetään (T)MNC-tunnus alueelta 1000 - 9999. Tunnukset 0100 - 0999 on varattu tulevaisuuden tarpeisiin ja tulevat käyttöön, mikäli GSM-verkkojen 3-osaiset MNC-tunnukset 100 - 999 tulevat käyttöön. TETRA-verkoissa ei ole käsitettä NCC.

Matkaviestinverkon SIM-kortin tunnisteiden osa on IIN (Issuer Identifier Number), mutta koska se ei varsinaisesti liity liikenteen ohjaukseen, sitä ei ole mainittu tässä määräyksessä, vaikka Viestintävirasto myöntääkin sen käyttöoikeuden viestintämarkkinalain 48 §:n nojalla ja ITU-T:n suosituksen E.118 *The international telecommunication charge card* mukaisesti.

26 § Merkinantopistekoodit

Merkinannosta määrätään määräyksessä 28 *viestintäverkkojen yhteenliitettävyydestä, yhteentoimivuudesta ja merkinannosta*.

Pykälän 1 momentissa määrätään merkinantopistekoodista, joita ITU on suosituksensa mukaisesti myöntänyt Suomelle. Yhteiskanavamerkinantoverkon solmut identifioidaan merkinantopistekoodilla. Kullekin teleyritykselle annetaan etukäteen tietty joukko merkinantopistekoodia, joita teleyrityksen tulee käyttää. Näin vältetään tilanteet, joissa kahdella eri merkinantoverkon solmulla on sama merkinantopistekoodi. Kansallisen merkinantoverkon solmut identifioidaan kansallisilla merkinantopistekoodilla ja kansainvälisen merkinantoverkon solmut kansainvälisillä merkinantopistekoodilla. Kansallisen ja kansainvälisen verkon sanomat erotetaan toisistaan sanoman osoitekenttään sisältyvällä verkkotunnuksella.

Pykälän 2 momentti määrittelee kansallisen merkinantopistekoodin pituuden.

27 § Hätäliikenteen ohjausnumerot

Pykälässä osoitetaan yleisen hätänumeron 112 ohjausnumerot. Hätäliikenteen ohjausnumeroiden avulla pystytään täyttämään hätäliikenteen ohjaukselle Viestintäviraston määräyksessä 33 *hätäliikenteen ohjauksesta ja varmistamisesta* asetetut erityiset velvoitteet eli mm. ohjaamaan liikenne maantieteellisesti oikeaan hätäkeskukseen.

⁵ TETRA = Terrestrial Trunked Radio on avoin digitaalinen ammattikäyttöön suunniteltu ETSI:n määrittelemä radioverkkostandardi.

Sisäasiainministeriö on 15.5.2009 antanut määräyksen (SMDno/2009/1545), jonka mukaan Helsingin hätäkeskusalueen hätäkeskuksen sijaintikunta on Kerava viimeistään 1.12.2010. Helsingin hätäkeskus ja Keravalla jo sijaitseva Itä- ja Keski-Uudenmaan hätäkeskus säilyvät teknisesti erillisinä ja puhelut ohjataan tämän takia entisillä numeroilla.

Poliisihallitus on päätöksellään 8.2.2011 (dnro 2020/2011/210) ilmoittanut luopuvansa poliisin hätänumeron 10022 käytöstä 21.2.2011 lähtien. Päätöksen mukaan teleoperaattorit voivat poistaa numeron 10022 käytöstä pysyvästi 1.9.2011 lähtien. Ahvenanmaan itsehallintoalue noudattaa tässä asiassa manner-Suomen aikataulua omien päätöstensä nojalla. Tämän vuoksi määräyksestä on poistettu numeroon 10022 liittyvät ohjausnumerot. Viestintävirasto on julkaissut hätäliikenteen ohjaukseen liittyvän 1.9.2011 päivitetyn suosituksen 309/20011 *S Hätäliikenteen ohjaus yritysverkoista*. Päivityksen yhteydessä numeron 10022 ohjausnumerot on poistettu suosituksesta. Yritysvaihteiden haltijat tekevät vastaavat muutokset yritysverkkoihinsa omien aikataulujensa mukaisesti, joten vielä 1.9.2011 jälkeenkin hätäkeskuksiin voi tulla joitain yritysverkoista numeroon 10022 soitettuja puheluita.

28 § Heksadesimaalinumerot

Tähän on koottu vallitseva käytäntö työryhmäraportin 4/2004 *Heksadesimaalinumerot puhelinverkossa* perusteella. Heksadesimaalinumeroiden käyttötarkoitus on pääasiassa olla osa teknistä reititysnumeroa.

Koska teleyrityksillä on sisäiseen käyttöönsä ilmeisen riittävä määrä heksadesimaalinumeroita, on katsottu tarpeelliseksi, että vielä vapaana olevia merkittäviä määräyksessä lueteltuja heksadesimaaliprefiksialueita ei saa ottaa käyttöön muuten kuin Viestintäviraston luvalla. Tällä on tarkoitus turvata tulevaisuuden tarpeet.

Lähtökohtaisesti heksadesimaaliprefiksit on varattu teleyritysten väliseen käyttöön, jolloin teleyritysten on keskenään sovittava käytettävistä prefikseistä. Sen lisäksi on määräyksessä varattu työryhmäraportin mukaan tällä hetkellä kaikkialla vapaita alueita sellaisiksi, joista prefiksejä voidaan ottaa käyttöön vain Viestintäviraston luvalla. Käytännössä tämä tapahtunee määräyksen 3 § 3 tai 4 momentin mukaisella päätöksellä.

Teleyritysten väliseen käyttöön varataan tässä pykälässä seuraavat kahdella tai kolmella heksadesimaalinumerolla määritellyt heksadesimaaliprefiksit, joita saa ottaa käyttöön vain Viestintäviraston luvalla:

3B:	3B0, 3B1, 3B2, 3B3, 3B4, 3B5, 3B6, 3B7, 3B8, 3B9 3BA, 3BB, 3BC, 3BD, 3BE, 3BF
3DB-3DD:	3DB, 3DC, 3DD
3E1-3E8:	3E1, 3E2, 3E3, 3E4, 3E5, 3E6, 3E7, 3E8
3EB-3EE:	3EB, 3EC, 3ED, 3EE
4DB-4DE:	4DB, 4DC, 4DD, 4DE
4E0-4E6:	4E0, 4E1, 4E2, 4E3, 4E4, 4E5, 4E6
4E9:	4E9

29 § Tekniset ohjausnumerot

Pykälässä on mainittu määräyksen liitteessä 1 osoitetut E.164-ohjausnumerot, joiden nimitys on samalla muutettu yleisemmäksi. Teknisten ohjausnumeroiden pituudesta määrätään 7 §:ssä.

6 luku Numerointisuunnitelmat

30 § Kansallinen numerointisuunnitelma

31 § Lyhytsanomapalveluiden numerointisuunnitelma

EY:n puitedirektiivin (2002/21/EY) 10 artiklassa edellytetään kansalliselta viranomaiselta kansallisen numerointisuunnitelman hallinnointia ja julkaisemista. Numerointimääräyksen säännökset numeroiden allokoinnista täyttävät tämän vaatimuksen, mutta selkeyden ja kokonaiskuvan hahmottamisen vuoksi määräys sisältää liitteenä taulukkomuodossa numerointikokonaisuudet sekä yleisen puhelinverkon numeroista että lyhytsanomapalvelunumeroista.

Numerointisuunnitelmat kattavat ne numerot, jotka näkyvät käyttäjälle. Verkon sisäiseen ohjaukseen liittyvistä numeroista ja tunnuksista ei ole koottu taulukoita; kansalliseen numerointisuunnitelmaan sisältyy joitain teknisille ohjausnumeroille (reititysnumeroille) osoitettuja alueita.

7 luku Voimassaoloaika ja tiedonsaanti

32 § Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Määräys tulee voimaan 1.9.2011. Määräyksellä kumotaan 6.9.2010 annettu numerointimääräys 32 O/2010 M.

Määräys on voimassa toistaiseksi. Määräystä voidaan muuttaa uudella määräyksellä. Käytännössä numerointimääräystä on muutettu lähes vuosittain, yleensä uusien asioiden tai täsmennysten takia.

Määräyksen soveltaminen numeroiden ja tunnusten muotoon on rajattu 1 §:ssä määräyksen voimaantulon jälkeen käyttöön otettaviin numeroihin ja tunnuksiin, ellei yksittäisissä säännöksissä tai numerointisuunnitelmassa ole erikseen osoitettu joillekin numeroille tai tunnuksille siirtymäaika, jonka jälkeen aikaisempiin määräyksiin ja päätöksiin perustuvat käyttöoikeudet lakkaavat.

33 § Tiedonsaanti ja julkaiseminen

Pykälä sisältää vakiotiedot siitä, mistä määräys on saatavissa.

Liite 1: Kansallinen numerointisuunnitelma

Liite sisältää 30 §:ssä mainitun yleisen puhelinverkon numerointisuunnitelman.

Määräyksessä 32 O/2010 M on 0606-, 0707- ja 0708-alkuiset maksupalveluille osoitetut valtakunnalliset palvelunumerot määritelty myönnettäväksi vain 6-osaisina sarjoina, jolloin kaikki hakijat saavat samansuuruisen numerosarjan. Ottaen huomioon määräyksen 7 §:ssä määrätty kiinteä numeronpituus yksi sarja sisältää 10 000 yksittäistä numeroa. Aluksi aletaan myöntää 0606 0 - 0606 3, 0707 0-0707 3 ja 0708 0- 0708 3 -alkuisia numeroita. Näitä numeroita saa käyttää vain maksupalvelulain (290/2010) soveltamisalaan kuuluville palveluille.

Liitteessä esitetään kaikki yleisten puhelinverkkojen ja niissä toteutettujen palvelujen numerot.

IP-verkoissa käytettäväksi numeroiksi on osoitettu 0719- sarja. Näitä numeroita ei lähtökohtaisesti velvoiteta ottamaan käyttöön yleisessä puhelinverkossa. Tällaisen numerosarjan osoittaminen on katsottu tarpeelliseksi, jotta ei muodostuisi yhteensopimattomia numerointijärjestelmiä, joilla kuitenkin saattaa olla

yhdysliikennetarvetta. Yhdysliikenteen avaaminen edellyttää numeroalueen haltijan ja teleyritysten välistä sopimusta.

Liite sisältää numeroalueet, numeroalueiden myöntämispituuden ja -kohteen ja myöntämisperusteet. Myöntämispituudella tarkoitetaan tässä sitä, monellako numerolla myönnettävä sarja määritellään (3-, 4-, 5- tai 6-osaisena). Suunnitelmassa olevilla sarakkeilla ja niiden selityksillä tarkoitetaan seuraavaa:

- *NDC/ Numero* tarkoittaa suuntanumeroa (National Destination Code) silloin, kun soveltuu, tai muuta numeroa tai tunnusta.
- *Käyttötarkoitus* tarkoittaa verkkoa tai viestintäpalvelua, jonka osoittamiseen kyseistä numeroaluetta on käytettävä.
- *Vapaita sarjoja*:
 - *Ei* tarkoittaa, että kyseisen numeroalueen kaikki sarjat on myönnetty jollekin tai joillekin teleyrityksille. Jos näistä numeroalueista vapautuu joku, Viestintävirasto päättää sen myöntämistavan ja myönnettävän numerosarjan pituuden erikseen.
- *Myöntäminen*-sarakkeen selitykset ovat liitteen alussa

Tarveharkinta (liitteessä merkki a) tarkoittaa, että hakijan on osoitettava numeroiden riittävyyteen perustuva perusteltu tarve esimerkiksi jo toteutuneen liittymä/palvelumyynnin perusteella.

116-alkuiset numerot on osoitettu Euroopan yhteisöjen komission päätöksen mukaisesti varatuiksi yleiseurooppalaisille palvelunumeroille.

Maininta poliisin hätänumerosta 10022 on poistettu.

Liite 2: Lyhytsanomapalvelunumeroiden numerointisuunnitelma

Liite 2 sisältää 30 §:ssä mainitun lyhytsanomapalveluiden numerointisuunnitelman.

Erikoistapaus lisämaksullisista lyhytsanomapalvelunumeroista on maksupalvelunumerot, joita saa käyttää vain maksupalvelulain (290/2010) soveltamisalaan kuuluvilla palveluilla.

Liitteessä kootaan keskitetysti määräyksen kaikkien lyhytsanomapalveluiden numerot. Liite sisältää lyhytsanomapalveluiden numeroalueet, numeron pituuden ja käyttötarkoituksen.

- *Numerosarjalla* tarkoitetaan myönnettävän numeroalueen alkuosaa.
- *Numeron pituudella* tarkoitetaan myönnettävän numeron pituutta
- Käyttötarkoitus* sarakkeessa olevilla selityksillä tarkoitetaan seuraavaa:
 - *Ei määritelty*: Käyttötarkoitusta ei ole määritelty eikä kyseisestä numeroalueesta myönnetä numeroita.
 - *Teleyrityskohtaiset palvelunumerot*: Teleyritys voi käyttää näitä numeroita vapaasti kuitenkin ottaen huomioon numerointimääräyksen numeronpituusvaatimukset ja estoluokkamääräyksen estoluokitteluvaatimukset.
 - *Yritysnumerot*: Tarkoittaa numeroita, joihin tekstiviestin lähettäminen maksaa normaalin tekstiviestin hinnan.
 - *Palveluryhmä*: Numeroaluetta käytetään mainitun palveluryhmän palveluille.

Liite 3: Telealueet ja kunnat

Liite sisältää telealueiden alueellisen määrittelyn (8 §).

Liitteessä esitetään telealueiden aakkosjärjestyksessä kunnat, jotka kuuluvat määrättyyn telealueeseen. Kuntaluettelo on päivitetty 1.1.2011 tilanteen mukaiseksi. Voimassa oleva telealuejako näkyy liikenne- ja viestintäministeriön yhteenliittämispäätöksen 1393/1997 karttaliitteessä, johon on tullut muutos 1.7.2007, jolloin Iin kuntaan 1.1.2007 liittyneen Kuivaniemen kunnan alue siirrettiin Lapin telealueesta Oulun telealueeseen (Viestintäviraston päätös 835/529/2005, 16.6.2006).

Telealueiden rajat eivät kaikkialla noudata tarkkaan kuntien rajoja vaan ovat muodostuneet osittain teleyritysten toimialueiden mukaan. Näin ollen kuntaluettelo sisältää joissakin yksityiskohtissa epätarkkuuksia, jotka kuitenkin eivät ilmeisesti ole sen suurempia, kuin liikenne- ja viestintäministeriön yhteenliittämispäätöksen karttaliitteessä. Telealuerajan yli tapahtuneet kuntaliitokset ovat nyttemmin tuoneet luetteloon epätarkkuuksia aikaisempaa enemmän.